VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ SÁU
15.11.2024 (15.10 Giáp Thìn)
Số 138 (4115)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:
Biến Bạch Long Vĩ trở thành pháo đài bảo vệ vùng biển, vùng trời Tổ quốc [3]

SỬA ĐỔI, BỔ SUNG QUY ĐỊNH VỀ ĐIỀU KIỆN KINH DOANH DỊCH VỤ KARAOKE, VŨ TRƯỜNG:

Siết chặt điều kiện về phòng, chống cháy nổ...

[5]

● Thành lập Đoàn thẩm định thực tế tại địa điểm kinh doanh về các điều kiện kinh doanh

Lực lượng chức năng kiểm tra công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu hộ cứu nạn tại một cơ sở kinh doanh karaoke ở Hà Nội — Ảnh: B.LÂM

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Vừa mừng vừa tiếc...

● **DƯƠNG TRUNG QUỐC**

Sáng nay 15.11, cuộc sinh hoạt thường niên "Thông báo Khảo cổ học 2024" sẽ được tổ chức. Chỉ còn thiếu một kỳ nữa là tròn "lần thứ 60". Hiếm có ngành khoa học xã hội nào lại "kèo kẹt" duy trì được một sinh hoạt truyền thống, nghề nghiệp bền bỉ như vậy. Và đó là một sinh hoạt rất bổ ích không chỉ với những nhà khảo cổ chuyên nghiệp mà còn với tất cả những ai quan tâm đến di sản văn hóa và lịch sử dân tộc.

Trước sự kiện này, tôi có may mắn được mời đến thăm một địa điểm đang khai quật mà bất kỳ ai được tận mắt thấy những thành quả bước đầu cũng phải xúc động.

(Xem tiếp trang 2)

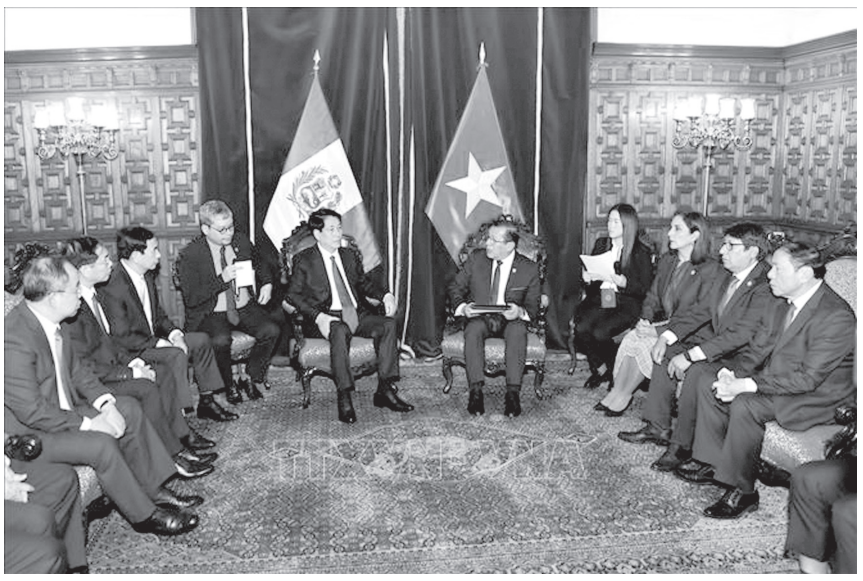

Không để di sản "lầm lũi" giữa phồn hoa [8]

Nghiên cứu xây dựng Bảo tàng quốc gia "Ký ức chiến tranh và khát vọng hòa bình" [2]

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM KHÔNG THAM DỰ FIFA DAYS THÁNG 11:
Con đường riêng cho HLV Kim Sang-sik [15]

Chủ tịch nước Lương Cường hội kiến Chủ tịch Quốc hội Peru

Chiều 13.11 (theo giờ địa phương), trong khuôn khổ chuyến thăm chính thức nước Cộng hòa Peru, tại trụ sở Quốc hội ở thủ đô Lima, Chủ tịch nước Lương Cường đã hội kiến Chủ tịch Quốc hội Peru Eduardo Sanjuana. Chủ tịch Quốc hội Peru nhiệt liệt chào mừng Chủ tịch nước Lương Cường tới thăm chính thức Peru; nhấn mạnh ý nghĩa và tầm quan trọng chuyến thăm của Chủ tịch nước Lương Cường đúng vào dịp hai nước kỷ niệm 30 năm thiết lập quan hệ ngoại giao.

Chủ tịch nước Lương Cường hội kiến Chủ tịch Quốc hội Peru Eduardo Salhuana
Ảnh: TTXVN

Chủ tịch nước Lương Cường bày tỏ vui mừng đến thăm chính thức Peru; trân trọng tình cảm đoàn kết và sự ủng hộ của nhân dân Peru dành cho nhân dân Việt Nam trong công cuộc bảo vệ Tổ quốc trước đây, cũng như công cuộc xây dựng và phát triển đất nước hiện nay. Chủ tịch nước khẳng định Peru là một trong những đối tác quan trọng hàng đầu trong tổng thể chính sách đối ngoại của Việt Nam đối với khu vực Mỹ Latinh và bày tỏ tin tưởng chuyến thăm Peru lần này sẽ tạo xung lực, đưa quan hệ hai nước bước sang một giai đoạn mới, phát triển mạnh mẽ hơn nữa. Chúc mừng những thành tựu phát triển kinh tế, xã hội của Peru những năm vừa qua, Chủ tịch nước bày tỏ tin tưởng Tuần lễ Cấp cao APEC 2024 sẽ thành công tốt đẹp, tiếp tục góp phần nâng cao vai trò, vị thế và uy tín quốc tế của Peru.

Chủ tịch Quốc hội Peru bày tỏ sự ngưỡng mộ đối với những thành tựu phát triển kinh tế, xã hội vượt bậc của Việt Nam thời gian qua, nhấn mạnh chính nhờ sự cần cù cùng khát vọng phát triển của người dân và sự lãnh đạo sáng suốt của các thế hệ lãnh đạo, đất nước Việt Nam đã vượt qua những thử thách của lịch sử để trở thành một quốc gia có tốc độ tăng trưởng nhanh, ổn định và chính sách an sinh bền vững, có quan hệ hữu nghị hợp tác với các nước, trong đó có Peru. Chủ tịch Quốc hội Peru khẳng định tuy cách xa nhau về địa lý, nhưng hai nước có nhiều điểm tương đồng. Theo đó, Chủ tịch Quốc hội Peru mong muốn thời gian tới, hai nước đẩy mạnh trao đổi đoàn, tăng cường tham khảo, học hỏi kinh nghiệm lẫn nhau trên mọi lĩnh vực.

Nhân dịp này, Chủ tịch nước cũng đã chuyển tới Chủ tịch Quốc hội Peru lời thăm hỏi và lời mời thực hiện chuyến thăm tới Việt Nam của Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn vào thời điểm thích hợp cho cả hai bên. Kết thúc cuộc hội kiến, để thể hiện sự coi trọng những bước phát triển tích cực của quan hệ hai nước trong 30 năm qua, Quốc hội Peru đã quyết định trao tặng Chủ tịch nước Lương Cường Huân chương Danh dự cấp Đại thập tự, phần thưởng cao quý nhất của cơ quan lập pháp Peru dành cho các nhà lãnh đạo nước ngoài...

TTXVN

Vừa mừng…

(Tiếp theo trang 1)

Đó là cuộc khai quật di chỉ Vườn Chuối tại địa danh "Nhổn" rất quen thuộc trên địa phận huyện Hoài Đức, Hà Nội. Địa diểm và danh xưng "Vườn Chuối" đã được chú ý từ hơn nửa thế kỷ nay (phát hiện 1969) và chỉ qua vài lần thăm dò, khai quật với quy mô dù nhỏ đã tiên lượng được giá trị to lớn của nó. Nhưng phép tắc và kinh phí trong suốt nửa thế kỷ qua vẫn chỉ cho phép khai quật nhỏ lẻ mà kết quả thành công của nó chỉ làm tăng thêm sự bức xúc, sốt ruột vì cả một vùng đất rộng lớn ấy cũng từ rất nhiều năm nay là một công trường xây dựng quy mô khủng. Chắc chắn đã có rất nhiều tầng văn hóa bị xáo trộn, bị bê tông hóa và vĩnh viễn câm lặng. Giới săn lùng đồ cổ từ nhiều năm nay cũng đã có không ít những cách thức để "khai quật không phép tắc" khu vực này.

Phải đến đầu năm nay (3.2024), quy hoạch xây dựng tuyến đường Vành đai 3.5 lại lấn dọc một phần phía Tây của khu di chỉ mà không có một giải pháp nào khác có thể điều chỉnh được, nên thật tiếc phải thực hiện khai quật "chữa cháy" để sớm giải phóng mặt bằng, với cái mốc là hết quý I.2025 phải bàn giao. Cũng nhờ vậy mà Nhà nước và doanh nghiệp mới rót kinh phí và tạo điều kiện để khẩn trương khai quật. Cả khu di chỉ sẽ được chia đôi, 6.000m² phía Tây đang khai quật để rồi trở thành mặt đường, 6.000m² còn lại ở phía Đông hy vọng sau khi khai quật sẽ làm một công viên bảo tồn di sản tại đây.

Chỉ mới qua nửa thời gian khai quật, nhưng những gì đã phát lộ không chỉ được đánh giá là tốt đẹp mà phải dùng câu "trên cả tuyệt vời" mới đủ để diễn đạt. Với những nhà khảo cổ lão luyện như PGS Nguyễn Lân Cường, Lâm Mỹ Dung… thì đều dùng khái niệm "chưa từng có", và nói đến tâm trạng vừa mừng vừa tiếc. Mừng những kết quả thu được rất giá trị, nhưng tiếc vì áp lực thời gian quá gấp và không bảo tồn được toàn vẹn di chỉ.

Để nói đến giá trị những gì mà cuộc khai quật đã mang lại, vì không đủ kiến thức chuyên sâu nên tôi khó có thể truyền đạt hết được. Chắc chắn trong cuộc thông báo hôm nay sẽ có những báo cáo chi tiết và chính xác hơn, nhưng chỉ nghe các nhà chuyên môn thông báo "đầu bờ" và nhất là ra hiện trường xem các hiện vật và các phần đã phát lộ, mọi người đều thực sự xúc động. Không chỉ vì cho đến nay đã đưa lên mặt đất gần 10 tấn mảnh gốm, rất nhiều hiện vật với nhiều chất liệu, loại hình khác nhau… mà có tới trên dưới hai trăm bộ hài cốt, trong đó có rất nhiều bộ giữ được nguyên vẹn trong tư thế nguyên trạng kèm theo các hiện vật (trang sức, công cụ, xương động vật…). Điều đáng nói rằng, có rất nhiều hiện vật và hài cốt được định dạng và định vị thuộc các nền văn hóa rất xưa (từ Phùng Nguyên muộn, Đồng Đậu, Đông Sơn và hậu Đông Sơn). Có nghĩa là từ trên 4000 năm cách ngày nay. Lại có cả dấu tích cư trú với những mố cột có quy mô và bố cục đủ để hình dung tựa các "nhà dài" khá phổ biến của nhiều cộng đồng sắc tộc. Như thế có thể khẳng định rằng, không chỉ trên địa bàn thành phố Hà Nội rộng lớn hiện nay mà rất gần với Thăng Long tương đối chật hẹp xưa đã có cư dân sinh sống đông đúc, liên tục và từ nhiều ngàn năm trước đó.

PGS Lân Cường đã ở độ U90 xúc động nói với chúng tôi rằng, "hơn 60 năm làm nghề khảo cổ, đi nhiều, khai quật nhiều, đọc sách nhiều, tham quan của thiên hạ cũng nhiều nhưng chưa bao giờ thấy (hơn nữa PGS lại là người trực tiếp khai quật) một di chỉ nào giàu có hiện vật và đặc sắc như vậy". PGS Lân Cường khẳng định rằng, Vườn Chuối không chỉ là sự bổ sung mà là một thành phần xứng đáng gắn với di sản văn hóa thế giới "Hoàng thành Thăng Long". Dù chưa đủ trình độ, nhưng tôi cũng OK là như vậy.

Cuộc khai quật còn nửa thời gian nữa và cũng còn một nửa tổng số diện tích được cấp phép khai quật nữa, chắc chắn sẽ còn nhiều tin vui đón đợi. Vì thế rất mong các nhà lãnh đạo thành phố Hà Nội và các cơ quan có trách nhiệm quan tâm hỗ trợ nhiều hơn nữa, đúng với điều căn cốt: "Văn hóa còn thì dân tộc còn".■

Nghiên cứu xây dựng Bảo tàng quốc gia "Ký ức chiến tranh và khát vọng hòa bình"

Bộ VHTTDL vừa có công văn số 4962/BVHTTDL-DSVH gửi UBND tỉnh Quảng Trị về việc xây dựng Bảo tàng quốc gia "Ký ức chiến tranh và khát vọng hòa bình". Công văn nêu rõ, Bộ VHTTDL nhận được Thông báo số 101-TB/VPTW ngày 28.10.2024 của Văn phòng Trung ương Đảng về kết quả chuyến thăm và làm việc của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại tỉnh Quảng Trị.

Thực hiện kết luận về việc nghiên cứu xây dựng Bảo tàng quốc gia "Ký ức chiến tranh và khát vọng hòa bình", Bộ VHTTDL đề nghị UBND tỉnh Quảng Trị chỉ đạo Sở VHTTDL phối hợp với các cơ quan liên quan chuẩn bị báo cáo về khả năng đáp ứng các điều kiện để thành lập Bảo tàng quốc gia "Ký ức chiến tranh và khát vọng hòa bình" (theo quy định tại Điều 49 của Luật Di sản văn hóa). Đồng thời chủ trì làm việc với Bộ VHTTDL và các Bộ, ngành liên quan để thống nhất về mục tiêu, yêu cầu, đối tượng, phạm vi hoạt động của Bảo tàng, làm cơ sở xây dựng Đề án thành lập Bảo tàng quốc gia "Ký ức chiến tranh và khát vọng hòa bình" phù hợp với quy định của Luật Di sản văn hóa và quy định khác của pháp luật có liên quan. **V.D**

Đào tạo, phát triển nguồn nhân lực du lịch

Ngày 14.11, Bộ VHTTDL tổ chức hội thảo khoa học quốc gia "Vai trò của các bên liên quan trong đào tạo, phát triển nguồn nhân lực du lịch" dưới hình thức trực tiếp và trực tuyến. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong chủ trì Hội thảo. Phát biểu khai mạc, Thứ trưởng Hồ An Phong cho biết: "Du lịch là ngành kinh tế tổng hợp, có tính chất liên ngành, liên vùng và xã hội hóa cao, mang nội hàm văn hóa sâu sắc, vì thế, phát triển du lịch cần sự phối hợp rất cao của các bên liên quan. Tôi đánh giá cao vai trò của các bên trong việc đào tạo và phát triển nguồn nhân lực du lịch ở Việt Nam".

"Hội thảo hôm nay là sự khởi đầu của vấn đề khoa học, thực tiễn trong lĩnh vực du lịch và cần có sự giải mã, kết nối, giám sát của các bên. Các bên liên quan sẽ đặt ra vấn đề thống nhất giữa yêu cầu của nhà nước về định hướng phát triển và nhu cầu của doanh nghiệp", Thứ trưởng nhấn mạnh. Thứ trưởng cho rằng, vấn đề đào tạo nguồn nhân lực đang rất cấp thiết và quan trọng khi chúng ta định hướng du lịch là ngành kinh tế mũi nhọn và cần được thảo luận, nghiên cứu nhiều hơn để giải mã được các vấn đề liên quan tới phát triển nguồn nhân lực du lịch. Hội thảo sẽ bổ sung các hệ thống lý luận, khoa học và thực tiễn, nhằm phát triển một cách bền vững. Sau hội thảo, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, các nhà nghiên cứu, doanh nghiệp phải chắt lọc được các giá trị tinh túy, xác định rõ trách nhiệm của các bên. **NGUYỄN ANH**

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Biến Bạch Long Vĩ trở thành pháo đài bảo vệ vùng biển, vùng trời Tổ quốc

"Từ thực tế tiềm năng, vị thế và lợi thế của Bạch Long Vĩ, thành phố Hải Phòng, huyện Bạch Long Vĩ cần suy nghĩ về kế hoạch và cách làm cụ thể để biến nơi đây trở thành pháo đài bảo vệ vùng biển, vùng trời ta trên vịnh Bắc Bộ, trung tâm dịch vụ hậu cần nghề cá, phát triển nuôi trồng thủy hải sản và thu hút khách du lịch, như tinh thần Nghị quyết của Bộ Chính trị".

Tổng Bí thư Tô Lâm với cán bộ, nhân dân huyện đảo Bạch Long Vĩ Ảnh: TTXVN

Tổng Bí thư Tô Lâm đã nhấn mạnh như trên trong chương trình công tác tại Hải Phòng, ra thăm, khảo sát cuộc sống của cán bộ, nhân dân đang sinh sống, làm việc tại huyện đảo Bạch Long Vĩ, vào sáng 14.11.

Sau khi nghe lãnh đạo địa phương, đại diện các lực lượng vũ trang báo cáo về tình hình xây dựng, phát triển và bảo vệ huyện đảo Bạch Long Vĩ, Tổng Bí thư Tô Lâm bày tỏ xúc động trước tình cảm nồng nhiệt, sự tiếp đón chu đáo của Đảng bộ, chính quyền, chiến sĩ và nhân dân huyện đảo, đồng thời cho biết ông và đoàn công tác thật xúc động khi đặt chân lên đảo tiền tiêu xa bờ nhất trên vịnh Bắc Bộ.

Tổng Bí thư biểu dương, đánh giá cao những đóng góp của các thế hệ cán bộ, chiến sĩ, thanh niên xung phong, thanh niên tình nguyện cũng như toàn thể nhân dân. Đã 31 năm kể từ ngày thành lập huyện đảo Bạch Long Vĩ, từ một hòn đảo hoang vu, cằn cỗi thành đảo xanh, sạch, đầy sức sống, bến tàu, cầu cảng tấp nập, kết cấu hạ tầng kinh tế xã hội ngày càng hoàn thiện. Kết quả này là một quá trình gian truân lao động, cống hiến không ngừng. Một tinh thần rất đặc trưng nơi đây, đó là tinh thần xung kích, tình nguyện, sáng tạo và nhiệt huyết của tuổi trẻ; nơi thể hiện mối quan hệ gắn bó, khăng khít của tình quân dân. Tinh thần này cần được học tập và lan tỏa.

Tổng Bí thư nhấn mạnh, đây là lần đầu tiên đến với Bạch Long Vĩ, một chuyến thăm mà cá nhân ông mong muốn từ lâu. Tổng Bí thư đánh giá đảo nguyên sơ mà rất đẹp. Nếu đánh giá đảo Bạch Long Vĩ từ các khía cạnh như điều kiện tự nhiên, giá trị văn hóa và lịch sử, từ yếu tố quân sự quốc phòng có thể thấy đảo có vị trí vô cùng quan trọng, mang tầm chiến lược cả về chủ quyền trên biển, quốc phòng, an ninh và tiềm năng lớn phát triển kinh tế biển. Đảo Bạch Long Vĩ có vai trò là cửa ngõ, án ngữ kiểm soát tuyến hàng hải quốc tế quan trọng, có vai trò là trung tâm hậu cần và trung chuyển cho các hoạt động quân sự trên biển, một tiền đồn kiểm soát an ninh trật tự trên biển. Vùng biển Bạch Long Vĩ là một trong 8 ngư trường lớn của vịnh Bắc Bộ, hệ sinh thái biển đa dạng, phong phú.

Tổng Bí thư chỉ rõ, Hội nghị lần thứ 8 Ban Chấp hành Trung ương Khóa XII về chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đã xác định: "Việt Nam phải trở thành quốc gia mạnh về biển, giàu từ biển, phát triển bền vững, thịnh vượng, an ninh và an toàn, phát triển bền vững kinh tế biển gắn liền với bảo đảm quốc phòng, an nình, giữ vững độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ". Từ thực tế tiềm năng, vị thế và lợi thế của Bạch Long Vĩ, Tổng Bí thư đề nghị, thành phố Hải Phòng, huyện Bạch Long Vĩ cần suy nghĩ về kế hoạch và cách làm cụ thể để biến nơi đây trở thành pháo đài bảo vệ vùng biển, vùng trời ta trên vịnh Bắc Bộ, trung tâm dịch vụ hậu cần nghề cá, phát triển nuôi trồng thủy hải sản và thu hút khách du lịch, như tinh thần Nghị quyết của Bộ Chính trị. Tổng Bí thư gợi mở một số vấn đề để Hải Phòng nghiên cứu, thực hiện. Cụ thể, cần quy hoạch tốt vùng quân sự, vùng kinh tế và vùng sinh thái để có phương hướng đầu tư đồng bộ về hạ tầng như, hạ tầng năng lượng, giao thông, viễn thông, công trình quân sự, công trình hạ tầng nghề cá, chống biến đổi khí hậu, nước biển dâng, nơi tránh trú bão, đảm bảo sự kết hợp chặt chẽ phát triển kinh tế xã hội, gắn với củng cố quốc phòng, an ninh.

Cùng với đó, huyện tiếp tục củng cố an ninh quốc phòng biển đảo, chú ý sự gắn kết thế trận liên hoàn về an ninh quốc phòng giữa các đảo nâng cao chất lượng huấn luyện, khả năng sẵn sàng chiến đấu, thường xuyên diễn tập chiến đấu, cứu hộ cứu nạn; rèn luyện bản lĩnh vững vàng, kỹ năng tinh thông của người lính nơi đầu sóng ngọn gió; luôn có tinh thần chủ động, cảnh giác, sẵn sàng chiến đấu cao. Hải Phòng xây dựng Bạch Long Vĩ thành khu vực phòng thủ vững chắc, bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Bộ Quốc phòng, Bộ Công an và một số bộ, ngành liên quan tổng kết chiến lược phát triển Khu kinh tế quốc phòng khu vực biển đảo, nhân rộng mô hình, phát huy kinh nghiệm và truyền thống của ông cha trong việc kết hợp giữa kinh tế và quốc phòng trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tổng Bí thư lưu ý đến vấn đề kiến tạo sức sống mới cho đảo, tiếp tục trồng cây xanh, xây hồ trữ nước ngọt, bảo vệ môi trường và đa dạng sinh học của biển đảo; đưa thêm lực lượng tình nguyện đến đảo, thu hút giáo viên, bác sĩ đến đảo lập nghiệp. Đồng thời gia cường các nền tảng xã hội, không ngừng củng cố mối đoàn kết cấp ủy, chính quyền, các lực lượng và nhân dân trên đảo. Đặc biệt phải quan tâm đến đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, chiến sĩ và nhân dân trên đảo. Đời sống của người dân cần được cải thiện trên các mặt, đảm bảo vấn đề an sinh xã hội.

Về kiến nghị phát triển điện gió ngoài khơi; bồi đắp, kè mở rộng đảo của huyện, Tổng Bí thư đề nghị Chính phủ quan tâm chỉ đạo các Bộ, ngành, cơ quan chuyên môn xác định cụ thể, tiếp tục quan tâm thúc đẩy phát triển hạ tầng quân sự và dân sự để đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế xã hội, đảm bảo an ninh quốc phòng vùng biển, đảo... **P.V (tổng hợp)**

Đường sắt tốc độ cao sẽ hạn chế đi qua khu di tích, danh thắng

Trình bày Tờ trình phê duyệt chủ trương đầu tư dự án đường sắt tốc độ cao trên trục Bắc - Nam, Bộ trưởng Bộ GTVT Nguyễn Văn Thắng cho biết, tuyến đường sắt tốc độ cao bắt đầu tại Hà Nội (ga Ngọc Hồi) và kết thúc tại TP.HCM, đi qua địa phận 20 tỉnh, thành phố; chiều dài tuyến khoảng 1.541 km.

"Về hướng tuyến, tuyến đường sắt tốc độ cao được nghiên cứu lựa chọn "ngắn nhất có thể", bảo đảm phù hợp với quy hoạch ngành quốc gia, quy hoạch vùng và các quy hoạch của địa phương, hạn chế đi qua các khu vực nhạy cảm về môi trường, các khu di tích, danh lam thắng cảnh, đất quốc phòng; giảm khối lượng giải phóng mặt bằng, tránh các khu vực đông dân cư; bảo đảm liên kết các hành lang Đông - Tây và các tuyến đường sắt liên vận quốc tế", Bộ trưởng Bộ GTVT nhấn mạnh. Tuyến đường sắt tốc độ cao dự kiến bố trí 23 ga hành khách, dự kiến mỗi vị trí ga quy hoạch không gian phát triển từ 200 - 500 ha; 5 ga hàng, quy mô mỗi ga hàng hóa khoảng 24,5 ha. Trong quá trình khai thác khi địa phương hình thành và phát triển các đô thị có quy mô dân số và có nhu cầu vận tải đủ lớn, khoảng cách giữa các ga bảo đảm yêu cầu kỹ thuật, Chính phủ sẽ giao cho địa phương chủ trì kêu gọi nhà đầu tư thực hiện. Sơ bộ tổng nhu cầu sử dụng đất của dự án khoảng 10.827 ha, số dân tái định cư khoảng 120.836 người. Sơ bộ tổng mức đầu tư khoảng 67,34 tỉ USD. Dự án dự kiến khởi công vào năm 2027, phấn đấu cơ bản hoàn thành toàn tuyến vào năm 2035...

Trình bày báo cáo thẩm tra chủ trương đầu tư dự án đường sắt tốc độ cao trên trục Bắc - Nam, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh nhấn mạnh, dự án có vai trò quan trọng, mang tính chiến lược dài hạn, tác động sâu, rộng tới mọi mặt của nền kinh tế, xã hội nước ta và có quy mô rất lớn, yêu cầu về công nghệ kỹ thuật phức tạp, lần đầu tiên được triển khai thực hiện ở Việt Nam. Do đó, để bảo đảm tính khả thi, hiệu quả cho dự án thì việc cho phép áp dụng một số cơ chế, chính sách đặc thù, đặc biệt là rất cần thiết. Chính phủ đề xuất 19 nhóm cơ chế, chính sách đặc thù, đặc biệt khác quy định pháp luật hiện hành, do đó đề nghị bổ sung đánh giá tác động đầy đủ, kỹ lưỡng hơn, để có giải pháp phù hợp nhằm hạn chế, khắc phục các tác động tiêu cực và báo cáo, xin ý kiến cơ quan có thẩm quyền về nội dung của các cơ chế, chính sách đặc thù, đặc biệt... **THU SÂM**

59 tác phẩm được trao Giải báo chí "Vì sự nghiệp Giáo dục Việt Nam"

Sáng 14.11, Bộ GD&ĐT họp báo tổng kết Giải Báo chí toàn quốc "Vì Sự nghiệp Giáo dục Việt Nam" lần thứ VII năm 2024. Đây là lần thứ 7 Giải Báo chí toàn quốc "Vì Sự nghiệp Giáo dục Việt Nam" được tổ chức nhằm tôn vinh các tác giả có tác phẩm xuất sắc về sự nghiệp GD&ĐT của nhà nước và tôn vinh các tập thể, cá nhân tiêu biểu có nhiều cống hiến cho sự nghiệp trồng người. Qua đó, nhằm tuyên truyền, tôn vinh những đóng góp của ngành Giáo dục với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Ban tổ chức đã nhận được hơn 800 tác phẩm tham dự của những loại hình: Báo in, Báo điện tử, Phát thanh và Truyền hình. Hội đồng chung khảo đã đề xuất 59 tác phẩm xuất sắc, gồm 1 giải Đặc biệt, 4 giải Nhất, 8 giải Nhì, 12 giải Ba, 32 giải Khuyến khích và 2 nhân vật tiêu biểu trong 2 tác phẩm đoạt giải. Theo Hội đồng giám khảo, chất lượng các tác phẩm dự thi năm nay khá tốt, phản ánh đậm nét đời sống giáo dục và bám sát các vấn đề thời sự của ngành Giáo dục. Nhiều tác phẩm đã để lại ấn tượng sâu sắc, có sự đầu tư công phu từ nội dung cho đến hình thức thể hiện. Ở lần tổ chức trước, tác phẩm tham dự giải đi sâu phân tích những vấn đề "nóng" của ngành và những câu chuyện cảm động của các nhà giáo cắm bản, bám trường, bám lớp, tình nguyện gieo chữ nơi rẻo cao xa xôi của Tổ quốc. Ở mùa giải năm nay, bên cạnh những đề tài, câu chuyện trên, các tác phẩm phản ánh rõ nét những vấn đề của ngành Giáo dục và mang đậm hơi thở cuộc sống.

Giải báo chí "Vì sự nghiệp Giáo dục Việt Nam" đã nhận được sự hưởng ứng tích cực của các nhà báo, cộng tác viên từ nhiều cơ quan báo chí lớn từ Trung ương đến các địa phương trong cả nước. Các tác phẩm dự giải đã bám sát các chủ đề liên quan đến sự nghiệp Giáo dục Việt Nam, thể hiện trong nhiều mặt khác nhau của đời sống đất nước.

HOÀNG HƯƠNG

Khởi tố, bắt tạm giam ca sĩ Chi Dân, người mẫu An Tây

Ngày 14.11, Công an TP.HCM thông tin đã khởi tố bị can, bắt tạm giam ca sĩ Chi Dân (tên thật là Nguyễn Trung Hiếu, 35 tuổi), người mẫu An Tây (tên thật là Nguyễn Thị An, 29 tuổi) và "cô tiên" từ thiện Nguyễn Đỗ Trúc Phương (30 tuổi) để điều tra về tội tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy. Đây là kết quả của quá trình mở rộng điều tra chuyên án VN10 vận chuyển trái phép chất ma túy qua đường hàng không từ Pháp về Việt Nam.

Theo Công an TP.HCM, thực hiện chỉ đạo của Bộ Công an và Thủ tướng Chính phủ trong thư khen ngày 26.4.2024, yêu cầu tiếp tục phát huy thành tích đã đạt được, điều tra mở rộng và truy xét toàn bộ đường dây vận chuyển trái phép chất ma túy từ Pháp về Việt Nam được phá vào ngày 16.3.2023, Công an TP.HCM đã tiếp tục đấu tranh, mở rộng chuyên án. Tính đến nay, cơ quan Công an đã triệt phá thêm 146 đường dây, băng nhóm mua bán, vận chuyển trái phép chất ma túy hoạt động liên quận, huyện, liên tỉnh, thành phố và khởi tố thêm 630 bị can.

Như vậy, kết quả đấu tranh chuyên án đã triệt phá gần 500 đường dây, băng nhóm tội phạm về ma túy, khởi tố 1.132 bị can; xử phạt hành chính và lập hồ sơ đưa đi cai nghiện 201 đối tượng, thu giữ 323,5 kg ma túy các loại, 12 khẩu súng, 3 quả lựu đạn và nhiều vật chứng có liên quan. Bước đầu làm rõ các đối tượng đã giao dịch mua bán ma túy với số tiền hơn 28.000 tỉ đồng.

P.V

THỰC HÀNH KINH DOANH CÓ TRÁCH NHIỆM:

Nâng cao năng lực truyền thông

● **ĐÀO ANH**

Bộ TT&TT vừa tổ chức hội nghị tập huấn nâng cao năng lực truyền thông chính sách, pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm cho phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo, đài Trung ương.

Hội nghị tập huấn nâng cao năng lực truyền thông chính sách, pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm năm 2024

Phó Vụ trưởng Vụ Pháp chế (Bộ TT&TT) Hồ Hồng Hải cho biết, ngày 14.7.2023, Phó Thủ tướng Trần Lưu Quang ký Quyết định số 843/QĐ-TTg ban hành Chương trình hành động quốc gia hoàn thiện chính sách và pháp luật nhằm thúc đẩy thực hành kinh doanh có trách nhiệm tại Việt Nam giai đoạn 2023-2027. Bộ TT&TT cũng đã có Quyết định số 965/QĐ-BTTTT về ban hành Kế hoạch tập huấn nâng cao năng lực truyền thông chính sách, pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm.

Chương trình này đặt ra mục tiêu chiến lược nhằm hoàn thiện chính sách và pháp luật để thúc đẩy các hoạt động kinh doanh có trách nhiệm trong giai đoạn 2023-2027. Cụ thể, chương trình tập trung vào việc nâng cao nhận thức và năng lực thực thi pháp luật, đồng thời rà soát, cập nhật chính sách nhằm đảm bảo các hoạt động kinh doanh không chỉ thúc đẩy tăng trưởng kinh tế mà còn giảm thiểu các tác động tiêu cực lên môi trường và xã hội. Để triển khai nhiệm vụ, giải pháp đề ra, Bộ TT&TT phối hợp với Bộ Tư pháp và các Bộ, ngành có liên quan tổ chức hội nghị nhằm góp phần nâng cao năng lực truyền thông chính sách, pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm cho phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo, đài Trung ương. Tại hội nghị, các báo cáo viên đã trình bày về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, chủ động hội nhập quốc tế, phát triển bền vững, bao trùm; thúc đẩy thực hành kinh doanh có trách nhiệm của doanh nghiệp, góp phần thực hiện Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững của Liên Hợp Quốc và Nghị quyết số 27-NQ/TW về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới. Đồng thời, tuyên truyền, phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực TT&TT liên quan đến thực hành kinh doanh có trách nhiệm nhằm nâng cao trách nhiệm của các doanh nghiệp tuân thủ đúng các quy định pháp luật, qua đó đóng góp vào sự phát triển kinh tế, xã hội bền vững.

Chương trình có 5 mục tiêu gồm: Nâng cao nhận thức, năng lực của các cơ quan nhà nước, doanh nghiệp và cộng đồng; Đảm bảo Nhà nước ban hành chính sách và pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm theo đúng các cam kết quốc tế, xây dựng các biện pháp ưu tiên, khuyến khích đối với các doanh nghiệp thực hành kinh doanh có trách nhiệm; Đảm bảo các doanh nghiệp tuân thủ đúng các quy định pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm; khuyến khích các doanh nghiệp thực hành kinh doanh có trách nhiệm trên mức quy định tối thiểu của pháp luật; Nâng cao hiệu quả, chất lượng của công tác tổ chức thi hành pháp luật liên quan đến thực hành kinh doanh có trách nhiệm của doanh nghiệp ở Việt Nam.

TS Lưu Hương Ly, Vụ Pháp luật dân sự - kinh tế (Bộ Tư pháp) giới thiệu đến phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo, đài Trung ương các nội dung "Tổng quan về Chương trình hành động quốc gia hoàn thiện chính sách và pháp luật nhằm thúc đẩy thực hành kinh doanh có trách nhiệm tại Việt Nam giai đoạn 2023-2027". Theo đó, Chương trình có 5 mục tiêu gồm: Nâng cao nhận thức, năng lực của các cơ quan nhà nước, doanh nghiệp và cộng đồng; Đảm bảo Nhà nước ban hành chính sách và pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm theo đúng các cam kết quốc tế, xây dựng các biện pháp ưu tiên, khuyến khích đối với các doanh nghiệp thực hành kinh doanh có trách nhiệm; Đảm bảo các doanh nghiệp tuân thủ đúng các quy định pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm; khuyến khích các doanh nghiệp thực hành kinh doanh có trách nhiệm trên mức quy định tối thiểu của pháp luật; Nâng cao hiệu quả, chất lượng của công tác tổ chức thi hành pháp luật liên quan đến thực hành kinh doanh có trách nhiệm của doanh nghiệp ở Việt Nam; Hoàn thiện các chế tài để xử lý các hành vi vi phạm liên quan đến thực hành kinh doanh có trách nhiệm tại Việt Nam. Với 5 nhóm giải pháp, nhiệm vụ như hoàn thiện chính sách và pháp luật, nâng cao hiệu qủa tổ chức thi hành chính sách, pháp luật về thực hành kinh doanh có trách nhiệm…, Chương trình tập trung vào các lĩnh vực trọng tâm là thu hút đầu tư nước ngoài chất lượng cao, quan hệ lao động và các tiêu chuẩn lao động, bảo vệ quyền của nhóm dễ bị tổn thương, bảo vệ môi trường, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

Tại hội nghị, ông Nguyễn Quang Hòa (Học viện Báo chí & Tuyên truyền) đã chia sẻ những kỹ năng thực tiễn trong việc viết bài về chủ đề thúc đẩy doanh nghiệp thực hành kinh doanh có trách nhiệm, giúp nâng cao chất lượng nội dung khi thông tin đến công chúng. Thông qua buổi tập huấn, các phóng viên và biên tập viên nhận thức cụ thể hơn vai trò quan trọng trong việc truyền tải tích cực và trung thực các chủ trương của nhà nước về kinh doanh có trách nhiệm, đồng thời hỗ trợ Bộ TT&TT trong công cuộc nâng cao nhận thức cho các doanh nghiệp và cộng đồng về tầm quan trọng của việc kinh doanh bền vững. ■

SỬA ĐỔI, BỔ SUNG QUY ĐỊNH VỀ ĐIỀU KIỆN KINH DOANH DỊCH VỤ KARAOKE, VŨ TRƯỜNG:

Siết chặt điều kiện về phòng chống, cháy nổ...

● Thành lập Đoàn thẩm định thực tế tại địa điểm kinh doanh về các điều kiện kinh doanh

● **LÂM SƠN**

Chính phủ vừa ban hành Nghị định số 148/2024/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 54/2019/NĐ-CP của Chính phủ quy định về kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường. Nghị định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 12.11.2024.

Về điều kiện kinh doanh dịch vụ karaoke, Nghị định số 148/2024/NĐ-CP sửa đổi quy định về bảo đảm các điều kiện về phòng, chống cháy nổ và an ninh, trật tự như sau:

Bảo đảm các điều kiện về phòng, chống cháy nổ và an ninh, trật tự theo quy định tại Nghị định số 96/2016/NĐ-CP ngày 1.7.2016 của Chính phủ quy định điều kiện về an ninh, trật tự đối với một số ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện và Nghị định số 56/2023/NĐ-CP ngày 24.7.2023 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 96/2016/NĐ-CP ngày 1.7.2016 quy định điều kiện về an ninh, trật tự đối với một số ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện, Nghị định số 99/2016/NĐ-CP ngày 1.7.2016 về quản lý và sử dụng con dấu, Nghị định số 137/2020/NĐ-CP ngày 27.11.2020 quy định về quản lý, sử dụng pháo.

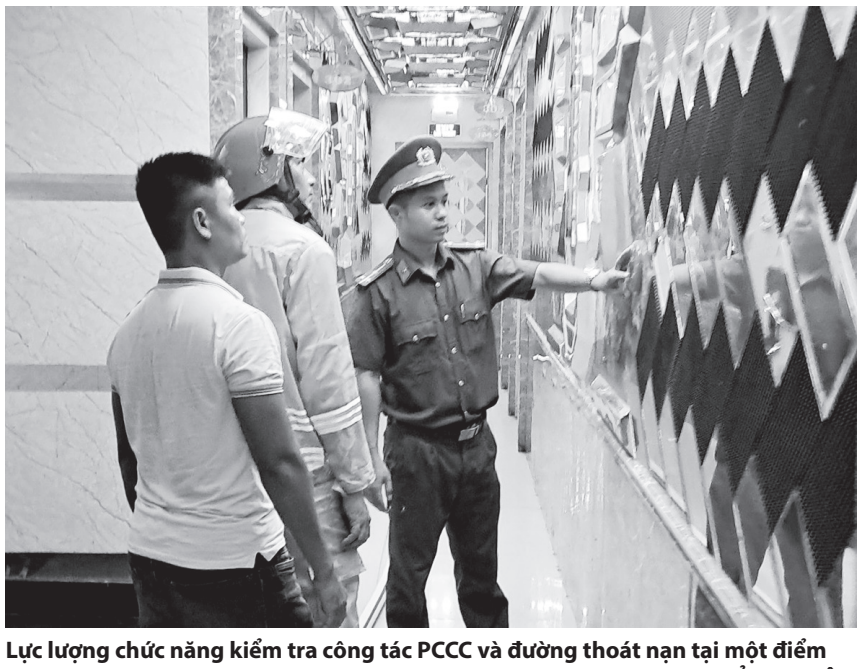
Đối với kinh doanh dịch vụ vũ trường, phải bảo đảm các điều kiện về phòng, chống cháy nổ và an ninh, trật tự theo quy định tại Nghị định số 96/2016/NĐ-CP và Nghị định số 56/2023/NĐ-CP của Chính phủ. Nghị định số 148/2024/NĐ-CP cũng bổ sung trách nhiệm chung của doanh nghiệp, hộ kinh doanh khi kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường là phải bảo đảm tuân thủ các quy định của QCVN 06:2022/BXD Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về An toàn cháy cho nhà và công trình ban hành kèm theo Thông tư số 06/2022/TT-BXD ngày 30.11.2022 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng; Sửa đổi 1:2023 QCVN 06:2022/BXD Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về an toàn cháy cho nhà và công trình ban hành kèm theo Thông tư số 09/2023/TT-BXD ngày 16.10.2023 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng, các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, quy định có liên quan đến an toàn cháy, an toàn chịu lực cho nhà và công trình; phòng cháy, chữa cháy tại cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường. Trường hợp tổ chức các hoạt động biểu diễn nghệ thuật thực hiện theo quy định tại Nghị định số 144/2020/NĐ-CP ngày 14.12.2020 của Chính phủ quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn.

Trường hợp doanh nghiệp, hộ kinh doanh đã nộp hồ sơ đề nghị cấp, điều chỉnh giấy phép đủ điều kiện kinh doanh trước ngày Nghị định này có hiệu lực thi hành nhưng chưa được cấp thì trình tự, thủ tục được áp dụng theo quy định của Nghị định này. Doanh nghiệp hoặc hộ kinh doanh đã được cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh trước ngày Nghị định này có hiệu lực thi hành được tiếp tục hoạt động theo nội dung ghi trong giấy phép đủ điều kiện kinh doanh đã cấp.

Sửa quy định về thẩm quyền cấp, điều chỉnh và thu hồi giấy phép đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ karaoke hoặc dịch vụ vũ trường. Nghị định số 148/2024/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung quy định về "Thẩm quyền cấp, điều chỉnh và thu hồi giấy phép đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ karaoke hoặc dịch vụ vũ trường" như sau: UBND cấp tỉnh có thẩm quyền cấp, điều chỉnh và thu hồi giấy phép đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ karaoke hoặc dịch vụ vũ trường (gọi là giấy phép đủ điều kiện kinh doanh). Sở VHTTDL hoặc Sở VHTT tiếp nhận và quản lý hồ sơ, giấy phép đủ điều kiện kinh doanh thuộc thẩm quyền cấp giấy phép của UBND cấp tỉnh. Việc phân cấp, ủy quyền thực hiện thủ tục cấp, điều chỉnh và thu hồi giấy phép đủ điều kiện kinh doanh theo quy định của pháp luật về tổ chức chính quyền địa phương.

Về trình tự cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh, Nghị định sửa đổi, bổ sung quy định như sau: Doanh nghiệp hoặc hộ kinh doanh gửi trực tiếp; qua bưu chính hoặc qua môi trường điện tử một bộ hồ sơ theo quy định đến cơ quan tiếp nhận hồ sơ. Trường hợp hồ sơ chưa đúng quy định, trong thời hạn 1 ngày làm việc kể từ ngày nhận hồ sơ, cơ quan tiếp nhận hồ sơ có văn bản thông báo yêu cầu hoàn thiện hồ sơ. Trường hợp hồ sơ đầy đủ theo quy định, trong thời hạn 3 ngày làm việc kể từ ngày nhận hồ sơ, cơ quan cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh thẩm định hồ sơ, thành lập Đoàn thẩm định thực tế tại địa điểm kinh doanh (sau đây gọi là Đoàn thẩm định) về các điều kiện kinh doanh quy định tại Nghị định này để tư vấn cho cơ quan có thẩm quyền cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh quyết định cấp hoặc không cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh. Thành phần Đoàn thẩm định không quá bảy thành viên, gồm đại diện các cơ quan: Công an, Văn hóa, Xây dựng và các cơ quan khác có liên quan.

Trong thời hạn 4 ngày làm việc kể từ ngày thành lập, Đoàn thẩm định tổ chức thẩm định và ban hành kết quả thẩm định theo Mẫu số 06 tại Phụ lục kèm theo Nghị định này. Trong thời hạn 3 ngày làm việc kể từ ngày có kết quả thẩm định, cơ quan cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh có trách nhiệm cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh theo Mẫu số 02 tại Phụ lục kèm theo Nghị định này hoặc không cấp Giấy phép đủ điều kiện kinh doanh. Trường hợp không cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh phải trả lời bằng văn bản và nêu rõ lý do. Cơ quan có thẩm quyền cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh gửi một bản Giấy phép đến doanh nghiệp hoặc hộ kinh doanh được cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh, cơ quan cấp giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp hoặc hộ kinh doanh, cơ quan công an cấp huyện nơi thực hiện kinh doanh và lưu một bản giấy phép tại cơ quan cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh, cơ quan tiếp nhận hồ sơ, đăng tải trên trang thông tin điện tử của cơ quan cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh. ■

Lực lượng chức năng kiểm tra công tác PCCC và đường thoát nạn tại một điểm kinh doanh karaoke **Ảnh: B.LÂM**

Đẩy mạnh phân công, phân cấp cho phù hợp với thực tiễn

Nghị định số 148/2024/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 54/2019/NĐ-CP của Chính phủ quy định về kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường có nhiều điểm mới. Những quy định mới được sửa đổi, bổ sung về điều kiện kinh doanh, cấp giấy phép kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường là đẩy mạnh phân công, phân cấp cho phù hợp với thực tiễn và thống nhất với quy định của pháp luật về phòng cháy, chữa cháy, tạo hiệu quả trong công tác quản lý nhà nước và thuận lợi cho hoạt động của doanh nghiệp, đảm bảo trật tự, an toàn xã hội.

Những quy định mới nhằm khắc phục các tồn tại, vướng mắc, gây khó khăn cho tổ chức, doanh nghiệp kinh doanh karaoke, vũ trường. Cụ thể, về điều kiện kinh doanh, Nghị định cập nhật các quy định nhằm đảm bảo tăng cường công tác phòng cháy, chữa cháy tại cơ sở theo các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn cứu hộ, trong đó bao gồm cơ sở kinh doanh karaoke, vũ trường theo tình hình mới. Việc sửa đổi quy định về cấp giấy phép đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ karaoke, vũ trường cũng đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật về điều kiện kinh doanh; khắc phục những khó khăn, vướng mắc phát sinh từ thủ tục cấp phép, đồng thời đáp ứng yêu cầu tăng cường công tác phòng cháy, chữa cháy trong tình hình mới.

Nghị định bổ sung quy định về trách nhiệm của doanh nghiệp, hộ kinh doanh khi kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường trong việc bảo đảm tuân thủ các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật về phòng cháy, chữa cháy tại cơ sở kinh doanh dịch vụ vũ trường. Bãi bỏ các điều kiện kinh doanh không còn phù hợp với thực tế. Quy định các điều kiện kinh doanh tại Nghị định 148/2024/NĐ-CP góp phần tháo gỡ những vướng mắc, gây khó khăn cho người dân, doanh nghiệp. Điểm mới quan trọng tại Nghị định là sửa quy định về thẩm quyền cấp, điều chỉnh và thu hồi giấy phép đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ karaoke hoặc dịch vụ vũ trường. Theo đó, UBND cấp tỉnh có thẩm quyền cấp, điều chỉnh và thu hồi giấy phép đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ karaoke, vũ trường nhằm đảm bảo hiệu lực quản lý nhà nước.

Sửa đổi, bổ sung các điều khoản về quy trình cấp giấy phép kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường, trong đó bổ sung trách nhiệm thành lập, thành phần Đoàn thẩm định cấp giấy phép để thẩm định thực tế các điều kiện kinh doanh trên cơ sở kế thừa quy định về thẩm định thực tế tại địa điểm kinh doanh tại Nghị định số 54/2019/NĐ-CP. Quy định về các trường hợp thu hồi giấy phép kinh doanh, Nghị định bổ sung cụ thể trường hợp cơ sở kinh doanh vi phạm quy định pháp luật về bảo đảm các điều kiện an toàn về phòng cháy và chữa cháy đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường nhằm đảm bảo an toàn cho người dân. Quy định trách nhiệm của Bộ Xây dựng, Bộ Công an nhằm phổ biến, hướng dẫn việc áp dụng các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật liên quan đến phòng cháy, chữa cháy tại cơ sở kinh doanh dịch vụ vũ trường...

PHƯƠNG ANH

Cuộc thi sáng tác video clip Du lịch Sơn La

Nhằm tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân phát huy tinh thần sáng tạo, sáng tác; đẩy mạnh tuyên truyền, quảng bá về miền đất và con người Sơn La thân thiện mến khách, Sở VHTTDL Sơn La vừa ban hành Kế hoạch về việc tổ chức cuộc thi sáng tác video clip Du lịch Sơn La năm 2024.

Các tác phẩm dự thi là những video, clip thể hiện những khoảnh khắc đẹp về cảnh quan thiên nhiên, di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh, điểm đến du lịch, các loại hình du lịch, các làng nghề truyền thống, các lễ hội, sự kiện văn hóa, du lịch; những khoảnh khắc cuộc sống, nét văn hóa đặc sắc, phong tục tập quán, các hình thức văn hóa, văn nghệ dân gian, văn hóa ẩm thực, khám phá trải nghiệm các sản phẩm du lịch; giới thiệu về tiềm năng phát triển du lịch, tài nguyên du lịch trên địa bàn tỉnh Sơn La. Đặc biệt, khuyến khích những tác phẩm mang những thông điệp mới mẻ, sáng tạo, ấn tượng, có điểm nhấn, có sức hấp dẫn thu hút sự quan tâm của người xem và của khách du lịch.

Cuộc thi dành cho tất cả công dân Việt Nam có khả năng sáng tác, thiết kế video, clip về lĩnh vực du lịch; các nhóm tác giả hoặc cơ quan, tổ chức trên toàn quốc đều có quyền dự thi. Thời gian nhận tác phẩm dự thi đến hết ngày 10.12.2024.

MINH LÝ

Tuần lễ Văn hóa - Ẩm thực - Du lịch Bình Dương

Tuần lễ Văn hóa - Ẩm thực - Du lịch Bình Dương sẽ diễn ra từ ngày 19 - 22.12 tại Công viên Thủ Dầu Một với quy mô 60 gian hàng, trong đó 50 gian hàng ẩm thực và 10 gian hàng sản phẩm nghề truyền thống, sản phẩm công nghiệp, nông thôn tiêu biểu do Sở VHTTDL phối hợp với Sở Công thương, UBND TP Thủ Dầu Một và các đơn vị liên quan tổ chức.

Các hoạt động chính của Tuần lễ Văn hóa - Ẩm thực - Du lịch Bình Dương bao gồm: Gian hàng ẩm thực sẽ trưng bày, trình diễn, chế biến và bán các món ăn, thức uống; gian hàng trưng bày, giới thiệu, bán các sản phẩm nghề truyền thống, sản phẩm OCOP, sản phẩm công nghiệp, nông thôn tiêu biểu; chương trình trình diễn chế biến ẩm thực...

Tuần lễ Văn hóa - Ẩm thực - Du lịch Bình Dương nhằm giới thiệu, quảng bá hình ảnh, sản phẩm dịch vụ du lịch, sản phẩm công nghiệp, sản phẩm nông nghiệp tiêu biểu, hấp dẫn để phục vụ du khách và nhân dân trên địa bàn tỉnh; đồng thời tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân kinh doanh ẩm thực, sản phẩm công nghiệp, nông nghiệp, đơn vị kinh doanh dịch vụ du lịch... gặp gỡ, giao lưu, giới thiệu các sản phẩm, món ăn đặc sắc và quảng bá thương hiệu của mình đến du khách trong và ngoài tỉnh.

LAN HƯƠNG

NINH THUẬN:

Phát huy giá trị vịnh Vĩnh Hy để thu hút du khách

● **Bài, ảnh: XUÂN HƯỚNG**

Nhằm phát huy giá trị Di tích danh lam thắng cảnh quốc gia vịnh Vĩnh Hy để thu hút khách du lịch, UBND tỉnh Ninh Thuận đã lựa chọn di tích này đưa vào Đề án Xây dựng và phát triển tuyến du lịch trọng điểm tỉnh Ninh Thuận "Làng nghề gốm Bàu Trúc, dệt Mỹ Nghiệp, tháp Pô Klong Garai, vườn nho Thái An và vịnh Vĩnh Hy".

Tiềm năng lớn

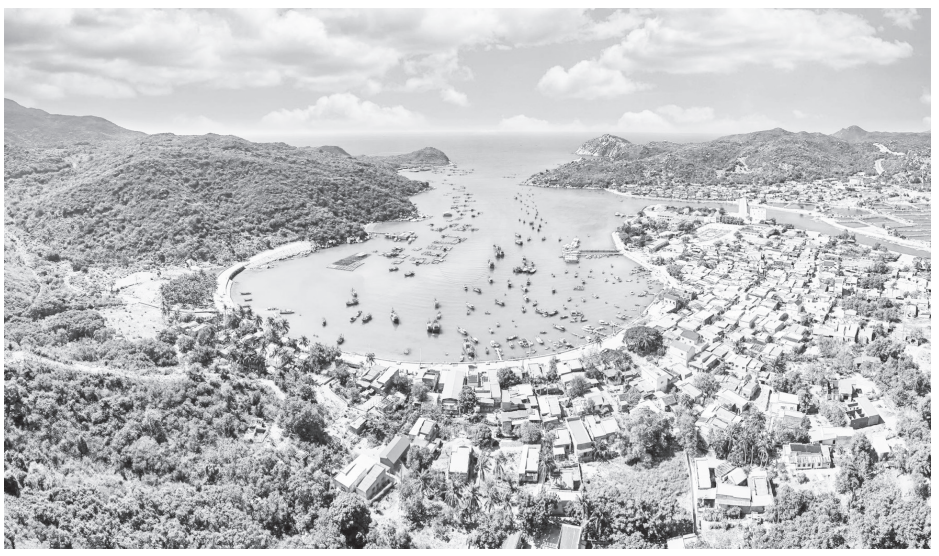
Vịnh Vĩnh Hy (xã Vĩnh Hải, huyện Ninh Hải) cách trung tâm TP Phan Rang - Tháp Chàm khoảng 42 km về phía Đông Bắc. Vịnh Vĩnh Hy được đánh giá là một trong 10 vịnh biển đẹp nhất Việt Nam, với địa hình, địa thế, khí hậu và phong cảnh hữu tình, hệ sinh thái động, thực vật phong phú, được hòa quyện giữa biển và quần thể Vườn Quốc gia Núi Chúa.

Vịnh nổi bật với vẻ đẹp nguyên sơ, là điểm đến lý tưởng của những du khách yêu thích khám phá dưới lòng đại dương và thiên nhiên mênh mông. Theo đó, từ bến tàu Vĩnh Hy (vịnh Vĩnh Hy) đi theo hướng trái khoảng 5 phút đầu tiên sẽ gặp Bãi Cóc trong và Bãi Cóc ngoài liền kề nhau. Tiếp đến là mũi Cá Voi hay còn gọi là mũi Tây Sa, là hình ảnh của một chú cá voi khổng lồ nhô lên mặt nước, hướng về phía biển như trấn giữ, che chở một cách thầm lặng nhằm mang lại sự bình yên cho vùng biển, vùng đất Vĩnh Hy. Đây là "tác phẩm" của thiên nhiên, là sự kiến tạo của đá núi và biển khơi, nhưng với người dân Vĩnh Hy, nó còn mang ý nghĩa tâm linh sâu sắc. Vì cá voi hay cá Ông được vua triều Nguyễn ban sắc phong với danh hiệu là Nam Hải Cự Tộc Ngọc Lân tôn thần và người dân nơi đây luôn tôn kính loài cá Ông vì đã có công lao che chở, bảo vệ và đem lại may mắn cho những vụ mùa bội thu.

Tiếp đến là Hòn Tai, rồi đến Đá Cột Buồm, Hòn Quy được thiên nhiên tạo ra trên vùng biển Vĩnh Hy. Tiếp theo về phía hướng tay phải, điểm dừng chân đầu tiên sẽ là Bãi Bà điên, Hòn Gan (còn gọi là Hòn Sư tử) - là những bãi tắm đẹp, sản phẩm của thiên nhiên ban tặng cho vịnh Vĩnh Hy, với bãi cát mịn trắng, nước biển trong xanh là điểm dừng chân lý tưởng của du khách khi đến thăm quan vịnh. Tiếp đến là địa điểm Đá robot với những phiến đá ngang, dọc nằm chồng lên nhau tạo nên hình dáng robot.

Điểm đến tiếp theo trên vịnh chính là Hang Yến, đây là nơi cư ngụ của loài chim yến và cũng là điểm nhấn riêng của vịnh Vĩnh Hy. Hang được tạo thành bởi những khối đá đa dạng về kích cỡ, phong phú về hình thái, tuy gồ ghề nhưng không kém phần sinh động, tạo ra một bức tranh đầy màu sắc sinh động được pha phối một cách ngẫu hứng. Tiếp sau là Gành Đen, Bãi Hòm, Bãi Kinh, mũi Đá Vách… hình ảnh những mỏm núi đang vươn ra biển.

Khí hậu nơi đây là nhiệt đới gió mùa, nhiệt độ trung bình năm khoảng 27^{0}C, độ ẩm trung bình 71%, vịnh tập trung nhiều loài cá, tôm, đồi mồi, víc…và đặc biệt có nhiều rạn san hô tuyệt đẹp.

Toàn cảnh Di tích danh thắng quốc gia vịnh Vĩnh Hy

Nằm ngay sát vịnh là lăng Thần Nam Hải thôn Vĩnh Hy, được xây dựng với kiến trúc rất đẹp, là điểm đến để du khách tham quan. Lăng có diện tích 1.016m^2, gồm các công trình cổng lăng, án phong, cột cờ, sân võ ca, nhà chánh bái, nhà tiền hiền, nhà kho, nhà bếp, miếu thủy long.

Với những giá trị về thẩm mỹ nêu trên, Bộ VHTTDL đã xếp hạng vịnh Vĩnh Hy là Danh lam thắng cảnh quốc gia tại Quyết định số 44/QĐ-BVHTTDL ngày 7.1.2020.

Phát huy giá trị, thu hút du khách

Để phát huy giá trị di tích, UBND Ninh Thuận đã ban hành Kế hoạch về Quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị Di tích danh lam thắng cảnh quốc gia vịnh Vĩnh Hy với mục đích nhằm tăng cường vai trò quản lý của các cơ quan, đơn vị, địa phương trong công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị của danh thắng.

UBND tỉnh Ninh Thuận giao UBND huyện Ninh Hải chủ động phối hợp với Ban Quản lý Vườn Quốc gia Núi Chúa và đơn vị liên quan tổ chức các hoạt động tuyên truyền, hướng dẫn du khách thực hiện đúng nội quy, quy chế tại di tích và giữ gìn, bảo vệ di tích, bảo vệ môi trường trong hoạt động du lịch; đề xuất, kiến nghị kịp thời những khó khăn, vướng mắc trong quá trình tổ chức quản lý, khai thác các giá trị của di tích và thực hiện những nhiệm vụ liên quan được giao.

UBND tỉnh Ninh Thuận giao Sở VHTTDL hướng dẫn về chuyên môn nghiệp vụ quản lý, bảo tồn di tích, danh lam thắng cảnh, khai thác những giá trị của di tích phục vụ cho việc phát triển du lịch; xúc tiến quảng bá hình ảnh và giá trị di tích vịnh Vĩnh Hy đến du khách, trong và ngoài nước; tổ chức đào tạo, bồi dưỡng kiến thức về kỹ năng phục vụ khách du lịch cho các hộ kinh doanh dịch vụ liên quan đến du lịch tại khu vực vịnh Vĩnh Hy. Ngoài ra, chỉ đạo Sở Xây dựng quản lý quy hoạch, cảnh quan, kiến trúc xung quanh di tích; thẩm định các dự án đầu tư thuộc lĩnh vực xây dựng và du lịch tại các khu vực, địa điểm liên quan đến di tích, đảm bảo không làm ảnh hưởng, tác động tiêu cực đến di tích… Triển khai công tác xác lập bản đồ khoanh vùng, xác định vị trí và cắm mốc giới bảo vệ di tích trên thực địa theo hồ sơ di tích.

Ông Trần Minh Thái, Chủ tịch UBND huyện Ninh Hải cho biết: "Địa phương đã thành lập và kiện toàn Ban Quản lý Di tích danh thắng quốc gia vịnh Vĩnh Hy (Chủ tịch UBND xã Vĩnh Hải làm Trưởng ban). Đang phối hợp Sở VHTT triển khai công tác xác lập bản đồ khoanh vùng, xác định vị trí và cắm mốc giới bảo vệ di tích trên thực địa theo hồ sơ di tích. Trên vịnh Vĩnh Hy hiện nay đã hình thành nhiều dịch vụ du lịch phục vụ khách du lịch trong và ngoài nước đến tham quan".

Đến vịnh Vĩnh Hy du khách sẽ được trải nghiệm cùng tàu đáy kính ngắm nhìn biển cả; thưởng thức các bữa ăn với cá và hải sản tươi sống, thơm ngon trên biển; trải nghiệm lặn ngắm san hô, chiêm ngưỡng vẻ đẹp tuyệt vời của tự nhiên. Đến đây du khách còn được tham quan các điểm đến du lịch nổi tiếng nhất Ninh Thuận đó là: Hang Rái, làng nho Thái An, cánh đồng muối Đầm Vua, chùa Trùng Sơn Cổ Tự, suối Lồ Ồ…

Trong 10 tháng đầu năm 2024, tổng lượt khách đến tham quan, nghỉ dưỡng, vui chơi giải trí trên địa bàn huyện Ninh Hải là 2.736.745 lượt khách (hầu hết khách đến đây đều đến tham quan vịnh Vĩnh Hy), trong đó khách quốc tế là 44.154 lượt. Tổng doanh thu xã hội từ hoạt động du lịch ước tính đạt hơn 1.881 tỉ đồng. ■

LỄ HỘI OÓC OM BÓC - ĐUA GHE NGO VÀ TUẦN VHTTDL SÓC TRĂNG NĂM 2024:

Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc

● **Bài, ảnh: LÊ HOÀN**

Lễ hội Oóc om bóc - Đua ghe Ngo Sóc Trăng khu vực ĐBSCL lần thứ VI và Tuần VHTTDL Sóc Trăng lần thứ I năm 2024 là sự kiện văn hóa lớn nhất trong năm của tỉnh Sóc Trăng diễn ra vào tháng 10 âm lịch. Lễ hội này góp phần bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống của đồng bào Khmer Nam Bộ nói chung và tỉnh Sóc Trăng nói riêng. Lễ hội năm nay tiếp tục thu hút được sự quan tâm của đông đảo nhân dân, du khách trong và ngoài tỉnh.

Giải đua ghe Ngo thu hút đông đảo các đội đua và VĐV tham dự, là món ăn tinh thần của hàng vạn người dân, du khách

Lễ hội còn diễn ra nhiều hoạt động đặc sắc như: Lễ cúng Trăng; Hội thi Lôiprotip (thả đèn nước); Trình diễn ghe Cà Hâu kết hợp bắn pháo hoa nghệ thuật; Hội chợ xúc tiến thương mại sản phẩm OCOP Sóc Trăng và đặc sản vùng miền năm 2024 với 350 gian hàng của các đơn vị, địa phương trong tỉnh tham gia; Hội diễn nghệ thuật quần chúng và trình diễn trang phục các dân tộc tỉnh Sóc Trăng; Chương trình Giao lưu di sản văn hóa phi vật thể quốc gia tỉnh Sóc Trăng với các tỉnh, thành phố kết hợp công diễn nghệ thuật quần chúng và trình diễn trang phục các dân tộc tỉnh Sóc Trăng; Liên hoan ẩm thực đường phố "Hương vị Sóc Trăng".

Những giá trị truyền thống tốt đẹp

Với chủ đề "Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc, hội nhập và phát triển", Lễ hội Oóc om bóc - Đua ghe Ngo Sóc Trăng khu vực ĐBSCL lần thứ VI và Tuần VHTTDL Sóc Trăng lần thứ I năm 2024 diễn ra trong thời gian 7 ngày (từ ngày 9 - 15.11) tại TP Sóc Trăng, trong đó điểm nhấn chính là Lễ khai mạc vào tối 13.11 và giải Đua ghe Ngo vào ngày 14 và 15.11.

Lễ hội Oóc om bóc (tục gọi cúng trăng hay lễ đúc cốm dẹp) là một nét đẹp văn hóa truyền thống của của người Khmer Nam Bộ được tổ chức vào giữa đêm rằm tháng 10 âm lịch hằng năm. Đây là dịp để bà con tạ ơn Thần Mặt trăng - vị thần lo việc thời tiết giúp bà con trồng trọt được mùa. Một trong những điểm nhấn tại Lễ hội năm nay đó là việc đại diện Tổ chức kỷ lục Việt Nam VietKings đã trao quyết định và bằng xác lập Kỷ lục Việt Nam về "trình diễn nhạc Ngũ âm của người Khmer tỉnh Sóc Trăng có quy mô lớn nhất Việt Nam".

Ông Trần Minh Lý, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Sóc Trăng cho biết, nghệ thuật trình diễn dân gian nhạc Ngũ âm của người Khmer tỉnh Sóc Trăng đã được Bộ VHTTDL đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia năm 2019. Để ghi nhận sự nỗ lực trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể quốc gia Nghệ thuật trình diễn dân gian nhạc Ngũ âm, Sở VHTTDL tỉnh Sóc Trăng phối hợp với Tổ chức kỷ lục Việt Nam VietKings, tập hợp, quy tụ 20 dàn nhạc với trên 200 nghệ nhân, nghệ sĩ, diễn viên tổ chức chương trình trình diễn nhạc Ngũ âm của người Khmer tỉnh Sóc Trăng có quy mô lớn nhất Việt Nam để chào mừng Lễ hội năm nay.

Sức hút từ đua ghe Ngo

Lễ hội Oóc om bóc - Đua ghe Ngo từng được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia vào năm 2015. Lễ hội cũng từng xác lập kỷ lục Việt Nam từ năm 2005 đến nay với số lượng ghe và VĐV tham gia nhiều nhất. Đây là hoạt động mang đậm giá trị lịch sử, gắn liền với sự hình thành và phát triển của người Khmer. Trải qua những thăng trầm của thời gian, giải đua ghe ngo vẫn giữ được những giá trị, nét đẹp như thuở ban đầu của cư dân nông nghiệp lúa nước.

Giải đua năm nay có 60 đội (53 nam và 7 nữ) tham dự, đông nhất từ trước đến nay, trong đó tỉnh Sóc Trăng có 48 đội (45 nam và 3 nữ), các đơn vị còn lại là Bạc Liêu, Cà Mau, Cần Thơ, Hậu Giang, Kiên Giang có 12 đội (8 nam và 4 nữ) góp mặt. Các đội ghe nam tranh tài cự ly 1.200m, các đội ghe nữ thi đấu cự ly 1.000m.

Ban tổ chức cho biết, các đội ghe Ngo đã rất tích cực tập luyện và quyết tâm với mong muốn giành thứ hạng cao tại giải. Những năm qua, được sự quan tâm hỗ trợ từ các cấp chính quyền, Mạnh Thường Quân, nhiều chùa đã đóng ghe Ngo mới, góp phần đưa môn thể thao đua ghe Ngo truyền thống ngày càng phát triển sâu rộng. Nhiều huyện, thị xã, thành phố cũng đã quan tâm hỗ trợ kinh phí cho các chùa tham gia lễ hội. Chính điều đó tạo động lực rất lớn cho các đội ghe Ngo nỗ lực trên đường đua.

Điều này đã giúp giải đua ghe Ngo luôn thu hút đồng đảo người dân trong tỉnh và khu vực ĐBSCL đến tham gia, cổ vũ, tìm hiểu, nghiên cứu và con số này tăng dần theo từng năm. Năm nay, tiết trời hai bên bờ dòng sông Maspéro vào buổi trưa khá nóng, trời nắng gắt nhưng không thể cản được hàng chục nghìn người đến xem và cổ vũ cho các đội đua. Dòng người hai bên bờ dòng sông Maspéro đã tạo nên không khí sôi động với tiếng cổ vũ hò reo, tiếng kèn, trống. Đây chính là "đặc sản" của Lễ hội mỗi khi mùa giải đua ghe Ngo về. ■

Phát huy giá trị các trò chơi dân gian dân tộc Mông

Nhằm triển khai hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn tỉnh Sơn La năm 2024. Sở VHTTDL Sơn La đã phối hợp với UBND huyện Bắc Yên tổ chức lớp tập huấn nghiên cứu, bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa phi vật thể các dân tộc có nguy cơ mai một trên địa bàn Bắc Yên. Lớp tập huấn có sự tham gia của 50 học viên là những người yêu thích thể thao, trò chơi dân gian dân tộc Mông ở Bắc Yên.

Lớp tập huấn góp phần triển khai hiệu quả Dự án 6 trên địa bàn Bắc Yên

Tham gia tập huấn, các học viên được phổ biến vai trò, ý nghĩa của việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa phi vật thể tốt đẹp của các dân tộc, trong đó có môn thể thao đánh tu lu và môn bắn nỏ của dân tộc Mông. Các học viên được trao đổi về kỹ năng cách thức chơi môn tu lu, bắn nỏ của người Mông, cách thức làm cây nỏ, tên và cách làm quả tu lu cũng như thực hành thi đấu 2 môn thể thao này. Các học viên còn được phổ biến về bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch với các chuyên đề bổ ích, sát thực, phù hợp với địa phương.

Cũng như các trò chơi dân gian của các dân tộc trên địa bàn Bắc Yên, đồng bào dân tộc Mông có nhiều trò chơi dân gian như đẩy gậy, tu lu , bắn nỏ... Trong đó, trò chơi tu lu và bắn đã trở thành trò chơi được nhiều người yêu thích. Đây cũng là các môn thể thao dân tộc giúp chàng trai người Mông thể hiện sức mạnh, sự khéo léo, tinh nhanh, phán đoán tốt của mình. Từ người lớn cho đến trẻ nhỏ đều có thể tham gia tạo nên không khí vui tươi, đoàn kết giữa các thành viên trong cộng đồng thôn bản, góp phần lan tỏa nét đẹp truyền thống của người Mông. Tại các sự kiện văn hóa trên địa bàn huyện Bắc Yên, trò chơi tu lu , bắn nỏ cũng như các trò chơi dân gian khác luôn được giới thiệu tới du khách gần xa.

HƯƠNG LAN

Không để di sản "lầm lũi" giữa phồn hoa

● PHƯƠNG ANH; ảnh: KHIẾU MINH

GS.TS.KTS Hoàng Đạo Kính chia sẻ, "sống lâu ở Hà Nội, chúng ta dường như đã quen, đã chai lì với những gì nơi đây có, và cảm thấy không có gì mỹ lệ. Nhưng thực tế, Hà Nội đang lưu trữ nhiều di sản đặc sắc, kết hợp nhuần nhuyễn các nền văn hóa, văn minh, gần gũi với đời sống. Điều chúng ta đã làm và cần làm là sáng tạo để "tử tế hóa", "khang trang hóa", "thành tựu hóa" những con phố, không để chúng mãi lầm lũi…".

Thức dậy tiềm năng di sản, nâng niu quá khứ và kết nối với đương đại, di sản giữa thành phố sáng tạo là chủ đề điểm nhấn tại lễ hội Thiết kế sáng tạo Hà Nội năm 2024, khơi dậy dòng chảy và khát vọng sáng tạo trên nền tảng kho báu di sản văn hóa, kiến trúc nghìn xưa.

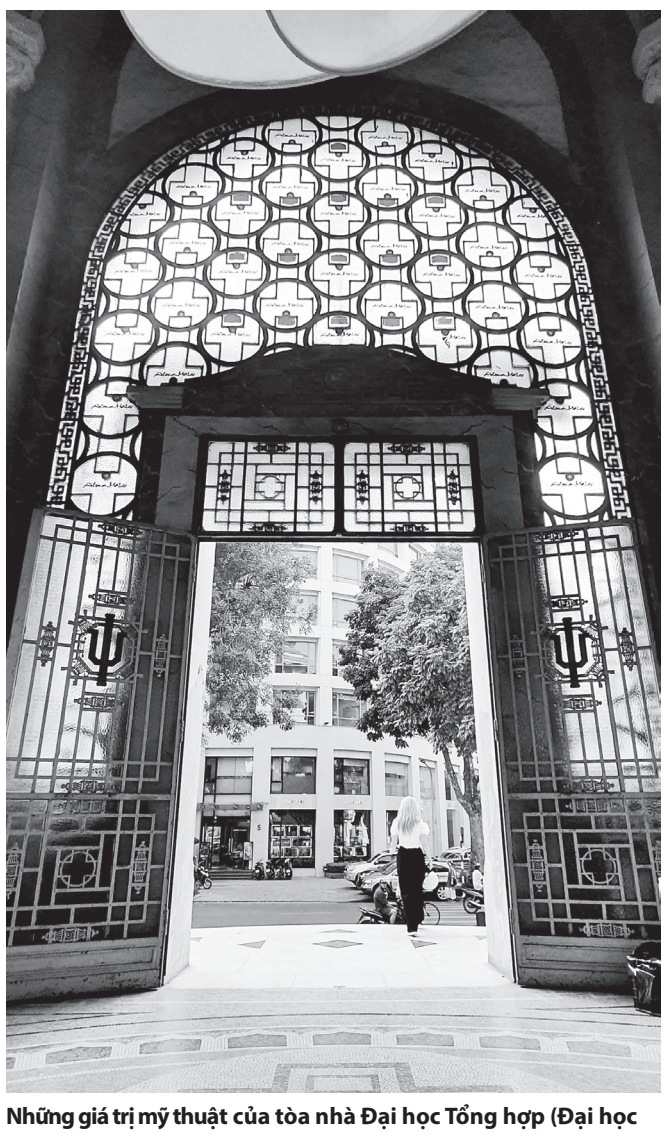
Sinh khí mới cho di sản kiến trúc

Tọa đàm "Di sản kiến trúc trong Thành phố sáng tạo" thu hút nhiều chuyên gia văn hóa, lịch sử, kiến trúc cùng đối thoại, với thông điệp ý nghĩa "Truyền sinh khí cho di sản kiến trúc trong dòng chảy đương đại".

KTS Hoàng Thúc Hào, Phó Chủ tịch Hội Kiến trúc sư Việt Nam cho biết, Hà Nội đã được UNESCO công nhận tham gia Mạng lưới các Thành phố sáng tạo trên thế giới vào năm 2019. Từ đó đến nay, Hà Nội đã và đang từng bước chuyển động theo hướng lấy sự sáng tạo và coi nền kinh tế sáng tạo làm cốt lõi trong tiến trình phát triển thành phố năng động, toàn diện và bền vững. "Trong quá trình ấy, di sản văn hóa vừa là nền tảng tinh thần và vật chất để xây dựng Thành phố sáng tạo, vừa là một nhân tố tham gia trực tiếp vào việc tạo lập các không gian sáng tạo của Thành phố", KTS Hoàng Thúc Hào nhấn mạnh. Theo Phó Chủ tịch Hội Kiến trúc sư Việt Nam, với thông điệp truyền sinh khí cho di sản kiến trúc trong dòng chảy đương đại, đây là cuộc đối thoại thú vị giữa kiến trúc, lịch sử, ký ức cộng đồng với các không gian di sản kiến trúc tinh hoa của Hà Nội trong hành trình từ quá khứ đến hiện tại và tương lai. Những điểm nhìn của các nhà nghiên cứu kiến trúc cũng như những giải pháp đem lại sức sống cho di sản được trao đổi, thảo luận, góp phần tạo ra một cộng đồng tri thức, chia sẻ hiểu biết về di sản từ chính những chủ nhân của thành phố, những con người đang sống ở Hà Nội hôm nay.

Nhiều tác phẩm hội họa tại Trường Đại học Tổng hợp (Đại học Đông Dương) lần đầu ra mắt công chúng với sự hỗ trợ của công nghệ

Những giá trị mỹ thuật của tòa nhà Đại học Tổng hợp (Đại học Đông Dương)

Với vị thế trung tâm của đất nước hơn một thiên niên kỷ, Hà Nội là một tập hợp các dấu tích vật chất muôn vẻ, trong đó những công trình kiến trúc tạo ra một khối di sản làm nên diện mạo hấp dẫn của đô thị. Đặc biệt, các công trình trên trục phố Lý Thái Tổ - Lê Thánh Tông - Tràng Tiền có ý nghĩa đặt nền móng cho một Hà Nội mang hình thái hiện đại, trải từ cuối thế kỷ 19 đến nửa sau thế kỷ 20. GS.TS.KTS Hoàng Đạo Kính tâm tư, sống lâu ở Hà Nội, chúng ta đã quen, chai lì với những gì Hà Nội có, cảm thấy không có gì mỹ lệ. Nhưng thực tế, Hà Nội lưu trữ nhiều di sản đặc sắc, kết hợp nhuần nhuyễn các nền văn hóa, văn minh, gần gũi với đời sống. Những năm qua, Hà Nội đã trùng tu, bảo tồn di sản ngày càng vững tay hơn. Điều chúng ta đã làm và cần làm là sáng tạo để "tử tế hóa", "khang trang hóa", "thành tựu hóa" những con phố, không để chúng mãi lầm lũi. KTS Nguyễn Hồng Quang cũng nhận định: "Lễ hội Thiết kế sáng tạo đã mở ra không gian thú vị để nhiều đối tượng hưởng lợi, đặc biệt là cộng đồng sáng tạo. Chúng ta có không gian để khoe được tác phẩm của mình, để liên ngành đưa ra những sáng tạo mới mẻ hơn. Mỗi tác phẩm giống như một lối vào để công chúng được tiếp cận với những viên ngọc quý, đó là các di sản kiến trúc".

Nhiều chuyên gia cũng chia sẻ những trăn trở về tính bền vững của những sáng tạo đang được tạo ra trong lòng di sản kiến trúc. Theo GS.TS Hoàng Đạo Kính: "Phải nói rằng Hà Nội là thành phố… "lạm phát" sự đặc sắc. Tôi rất trân trọng sự dũng cảm của các kiến trúc sư, các nghệ sĩ với những tác phẩm ứng dụng khoa học công nghệ hiện đại để làm sống lại những di sản". KTS Hoàng Thúc Hào nhận định: "Công nghiệp sáng tạo đang trở thành động lực, nhân tố chính trong phát triển kinh tế - xã hội Thủ đô. Trải qua bốn kỳ lễ hội, giới kiến trúc nhận thấy di sản văn hóa luôn luôn được quan tâm. Tuy nhiên, câu hỏi đặt ra là: Làm sao để việc phát huy di sản có tính chiến lược? Làm sao để sau một tuần lễ hội chúng ta không phải "đóng gói" tác phẩm rồi không biết cất đâu? Làm sao để có một kịch bản đồng bộ, có khả năng kết nối các năm, năm nay kế thừa cho năm sau?".

Sống dậy những di sản kiến trúc

Từ kinh nghiệm làm "sống lại" nhiều di sản kiến trúc trên địa bàn, Chủ tịch UBND quận Hoàn Kiếm Phạm Tuấn Long cho rằng, cần phải có sự phối hợp của nhiều đơn vị trong việc vận hành, khai thác các tác phẩm sau lễ hội. Hy vọng, với

Du khách tham quan hạng mục mỹ thuật tại Đại học Tổng hợp (Đại học Đông Dương)

việc Luật Thủ đô (sửa đổi) được thông qua sẽ mở ra nhiều hướng trong hợp tác, khai thác sử dụng hiệu quả các không gian di sản, cũng như những tác phẩm độc đáo sau khi lễ hội kết thúc.

Tọa đàm "Di sản kiến trúc trong Thành phố sáng tạo" nhận được nhiều sự quan tâm bởi đây là sự kiện để các chuyên gia trong lĩnh vực kiến trúc, những nhà quản lý đô thị và di sản thảo luận về các thiết kế, sắp đặt các pavilion, sắp đặt không gian nghệ thuật; những bài học thực tế về việc đưa di sản văn hóa tham gia trực tiếp vào các hoạt động sáng tạo trong thành phố, những giá trị truyền thống Việt Nam của di sản văn hóa tham gia vào sự sáng tạo của đô thị. Từ lễ hội Thiết kế Sáng tạo 2023, với những trải nghiệm mới mẻ, cuốn hút, những cánh cửa mở của không gian sáng tạo đã "đánh thức" di sản tháp nước Hàng Đậu, cầu Long Biên; đưa di sản Công nghiệp Nhà máy xe lửa Gia Lâm vốn là những di sản "ngủ yên" bấy lâu, trong lễ hội đã được thổi hồn, trở thành các không gian nghệ thuật sáng tạo đặc sắc, thu hút hàng vạn du khách đến tham quan, chiêm ngưỡng. GS.TS Từ Thị Loan (Viện VHNT quốc gia Việt Nam) đã phải thốt lên đầy thú vị trước những ý tưởng sáng tạo đã tạo nên sự thăng hoa xúc cảm, đưa những di sản trong lòng thành phố vào cuộc sống đương đại một cách đầy lôi cuốn.

Lễ hội Thiết kế sáng tạo năm nay, trong cả trăm hoạt động, sự kiện thú vị có nhiều không gian, điểm dừng chân khiến cộng đồng, du khách không thể bỏ qua. Trong đó, lần đầu tiên, người dân và du khách được khám phá bên trong tòa nhà Đại học Tổng hợp trên phố Lê Thánh Tông (Hoàn Kiếm, Hà Nội), nơi được ví như "thánh đường" tri thức, tiền thân là Viện Đại học Đông Dương và nay là một cơ sở của Đại học Quốc gia Hà Nội, với vóc dáng cổ kính, hiền hòa giữa thành phố tráng lệ. Cũng là lần đầu tiên, công chúng được chiêm ngưỡng những hoa văn của công trình mang phong cách kiến trúc Đông Dương được xây dựng từ vật liệu, tay nghề thợ Việt Nam thời kỳ đó. Trên vòm trần tòa nhà vẫn còn hình ảnh hai con chim phượng hoàng, biểu tượng uy quyền trong văn hóa Á Đông. Ấn tượng nhất là sảnh chính tòa nhà với hệ thống kính kết hợp với các họa tiết độc đáo của hoa sắt tạo nên một không gian lộng lẫy, tựa một bức tranh kính khổng lồ. Năm 2013, công trình này đã được HĐND TP Hà Nội đưa vào danh mục các công trình kiến trúc xây dựng trước năm 1954, cần tập trung nguồn lực để bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa.

Câu chuyện lịch sử, kiến trúc của tòa nhà trăm tuổi cũng đã khơi nguồn cảm hứng để các nghệ sĩ thực hiện cuộc triển lãm lớn mang tựa đề "Cảm thức Đông Dương", với 22 tác phẩm, cụm trưng bày nghệ thuật tương tác với hoa văn, kết cấu cũ trong khắp tòa nhà. Họa sĩ Nguyễn Thế Sơn, giám tuyển triển lãm cho hay, các nghệ sĩ đã sử dụng các thủ pháp của nghệ thuật đương đại như 3D maping, video art… giúp công chúng cảm nhận đa chiều, đa giác quan về những nét đẹp của di sản văn hóa kiến trúc thế kỷ trước. "Cảm thức Đông Dương" không chỉ là lời tri ân đối với những người thầy đã đặt nền móng cho sáng tạo nghệ thuật, mỹ thuật, kiến trúc Việt Nam mà còn gợi mở những gì phải làm để tiếp tục bảo tồn, tôn vinh di sản kiến trúc cho tương lai. Đó là thông điệp tái thiết một Hà Nội năng động hơn, trẻ trung hơn nhưng không bao giờ chối bỏ quá khứ, như điều trăn trở của GS.TS Hoàng Đạo Kính: "Điều chúng ta đã làm và cần làm là sáng tạo để "tử tế hóa", "khang trang hóa", "thành tựu hóa" những con phố, không để chúng mãi lầm lũi…". ■

> *"Công nghiệp sáng tạo đang trở thành động lực, nhân tố chính trong phát triển kinh tế, xã hội Thủ đô. Trải qua bốn kỳ lễ hội, giới kiến trúc nhận thấy di sản văn hóa luôn luôn được quan tâm.*
>
> *Tuy nhiên, câu hỏi đặt ra là: Làm sao để việc phát huy di sản có tính chiến lược? Làm sao để sau một tuần lễ hội chúng ta không phải "đóng gói" tác phẩm rồi không biết cất đâu? Làm sao để có một kịch bản đồng bộ, có khả năng kết nối các năm, năm nay kế thừa cho năm sau?"*
>
> **(KTS HOÀNG THÚC HÀO, Phó Chủ tịch Hội Kiến trúc sư Việt Nam)**

Làm "sống lại" lũy đá cổ trên bán đảo Phương Mai

● **Bài, ảnh: PHAN HIẾU**

Được xây dựng cách đây hơn hai thế kỷ và sau khi được công nhận di tích, hiện TP Quy Nhơn và các cơ quan chức năng tỉnh Bình Định đang nỗ lực đưa lũy cổ Phương Mai "sống lại" để người dân và du khách thăm thú, góp phần phát triển kinh tế, xã hội.

Lũy cổ Phương Mai nằm trên hai điểm của bán đảo Phương Mai, tục danh gọi gò Vũng Tàu (hay Hải Minh trong) và Gò Kinh Để (hay Hải Minh ngoài) cũng có tên là Hải Khẩu (cửa biển). Trải qua thăng trầm, di tích lũy cổ Phương Mai hiện nay là khu vực 9 (còn gọi là Hải Minh), phường Hải Cảng, TP Quy Nhơn.

Theo chỉ dẫn của người dân, để đi đến di tích, chúng tôi phải đi đò từ bến Hàm Tử mất khoảng 10 phút để qua Hải Minh. Từ tượng đài Đức Thánh Trần trên núi Tam Tòa, xuôi theo con dốc nhỏ chừng vài trăm mét có thể nhìn thấy một cổng thành kiên cố của lũy cổ, được ốp đá chắc chắn, cao và sâu khoảng 3m, rộng tầm 5m nằm lọt trong Trạm hải đăng Phước Mai. Kế tiếp, bên trái khi bước qua cổng là một đoạn trường thành chỉ dài tầm 5-6m trong khu vực trạm hải đăng. Trao đổi với chúng tôi, nhân viên Trạm Quản lý đèn biển Phước Mai cho biết, di tích lũy cổ Phương Mai đã được cơ quan chức năng cắm mốc để khoanh vùng bảo vệ. Ngoài việc quản lý đèn biển Phước Mai, đơn vị cũng phải mở cửa thường xuyên để người dân và du khách đến tham quan di tích lũy cổ.

Cùng tham quan lũy cổ Phương Mai, ông Nguyễn Thái Học, người sống rất nhiều năm ở khu vực 9 (phường Hải Cảng) cho hay, ngư dân ở đây quen gọi lũy đá Phương Mai là bờ thành cổ. Năm 2010, lũy cổ Phương Mai được UBND tỉnh Bình Định xếp hạng di tích.

Cổng thành kiên cố của di tích Lũy cổ Phương Mai

Một đoạn trường thành chỉ dài tầm 5-6m trong khu vực trạm hải đăng Phước Mai

Cùng với tượng đài Đức Thánh Trần và di tích núi Tam Tòa, lũy cổ Phương Mai trở thành điểm đến của những người thích tìm hiểu về lịch sử khi có dịp đặt chân lên bán đảo Phương Mai. Ở góc độ nghiên cứu, TS Đinh Bá Hòa, nguyên Giám đốc Bảo tàng tổng hợp Bình Định cho biết: Ở phía Đông đầm Thị Nại, bán đảo Phương Mai được ví như bức bình phong khổng lồ án ngữ phía biển cho Quy Nhơn. Cửa biển Thị Nại có vị trí chiến lược quan trọng nên người xưa đã xây dựng một pháo đài tên là Hổ Ky rất kiên cố trên núi Tam Tòa (còn gọi là núi Đá Đen). Phía sau pháo đài, tại gò Vũng Tàu và gò Kinh Để là lũy đá.

Cũng theo TS Đinh Bá Hòa, tuyến phòng thủ trên núi Tam Tòa được xây dựng dưới triều Tây Sơn và hoàn thiện vào thời nhà Nguyễn. Lũy đá trên gò Kinh Để dài khoảng 100m, điểm đầu nối với pháo đài Hổ Ky nhằm bảo vệ pháo đài Hổ Ky nếu bị tấn công từ phía sau, đồng thời ngăn không cho quân địch tiến từ sườn núi phía Đông vào bên trong cửa Thị Nại đánh chiếm pháo đài. Lũy trên gò Vũng Tàu dài chừng 600m, có nhiệm vụ ngăn quân địch đi bằng đường thủy đến Hải Giang, sau đó theo sườn núi phía Đông lên chiếm mặt phía tây của pháo đài và chiếm cửa biển Thị Nại. "Dưới triều Nguyễn, các nhà quân sự đã bố trí 9 lỗ súng trên tuyến phòng thủ này. Lũy đá Phương Mai là một phần quan trọng trong hệ thống công trình quân sự phòng thủ cửa biển, gồm pháo đài, kỳ đài, đồn trú… Trải qua hơn 200 năm, nhiều đoạn lũy đá bị hư hại, bụi rậm che lấp, song những đoạn lũy trên đỉnh núi hầu như còn nguyên vẹn", TS Đinh Bá Hòa cho biết thêm.

Để khai thác tốt cũng như bảo tồn lũy cổ Phương Mai, cơ quan quản lý di tích cần phải làm gì, TS Đinh Bá Hòa chia sẻ: Cần khai thác du lịch mạo hiểm, ở đây có thể kết hợp với tham quan các hang yến, ngắm Quy Nhơn. "Rất hiếm có thành phố nào có nhiều tích cổ nằm trong nội thành như TP Quy Nhơn (Tháp Đôi, lũy cổ Phương Mai và tượng đài Đức Thánh Trần…). Sự giao thoa văn hóa này có thể bắt nguồn từ Chămpa, sau đến Tây Sơn và cuối cùng là thời Nguyễn. Nếu chúng ta tạo đường đi đến thuận lợi thì khai thác du lịch rất tốt", TS Hòa nêu ý kiến. Để khai thác tiềm năng vẻ đẹp của dãy núi bán đảo Phương Mai, đầm Thị Nại, trong đó có lũy cổ Phương Mai, ông Phan Tuấn Hoàng, Trưởng Phòng VHTT TP Quy Nhơn cho biết: Hiện nay, UBND TP Quy Nhơn đã xây dựng, giới thiệu sản phẩm tour du lịch tại làng chài Hải Minh, để người dân và du khách có thể thuận di chuyển tham quan tại di tích Lũy cổ Phương Mai và núi Tam Tòa. Theo phân cấp quản lý di tích, trong thời gian tới di tích Lũy cổ Phương Mai sẽ được giao lại cho phường Hải Cảng quản lý bảo vệ và thực hiện việc khai thác để hút khách du lịch. ■

Trưng bày tư liệu *Dân ca Quan họ Bắc Ninh - Tinh hoa và bản sắc*

Nằm trong chuỗi hoạt động kỷ niệm 15 năm dân ca Quan họ Bắc Ninh được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại (2009-2024), tại Thư viện tỉnh Bắc Ninh, Sở VHTTDL tỉnh tổ chức khai mạc Trưng bày tư liệu với chủ đề Dân ca Quan họ Bắc Ninh - Tinh hoa và bản sắc.

Tại đây, công chúng và bạn đọc có dịp thăm và tìm hiểu nhiều tư liệu, tài liệu giá trị như Bằng công nhận Dân ca Quan họ Bắc Ninh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại; Hồ sơ ứng cử quốc gia đề nghị công nhận Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại "Dân ca Quan họ Bắc Ninh"; Hồ sơ di tích Đền thờ Vua bà Thủy tổ Quan họ; Hồ sơ Di sản Lễ hội làng Diềm… Cùng với đó là hơn 150 ấn phẩm sách, báo tạp chí về Dân ca Quan họ; các đề án, công trình nghiên cứu của các nhà khoa học về *Dân ca Quan họ và 4.000 tài liệu xếp mô hình sách nghệ thuật*…

QUANG ĐỨC

Tuần Văn hóa - Du lịch Lai Châu năm 2024 tại TP Đà Nẵng

Tuần Văn hóa - Du lịch Lai Châu sẽ diễn ra tại TP Đà Nẵng từ ngày 22-24.11, do UBND tỉnh Lai Châu phối hợp UBND TP Đà Nẵng tổ chức, với chủ đề: *Về với những đỉnh núi Lai Châu kỳ vĩ*. Theo đó, sự kiện gồm chuỗi các hoạt động phong phú, hứa hẹn mang lại cho người dân, du khách nhiều trải nghiệm hấp dẫn, thú vị…

Theo kế hoạch, Lễ khai mạc sẽ được tổ chức vào ngày 22.11 tại công viên phía Bắc bờ Đông Cầu Rồng. Trong tuần lễ sẽ có các sự kiện như Hội nghị Xúc tiến, quảng bá du lịch tỉnh Lai Châu; giao lưu, trình diễn văn hóa, văn nghệ như múa xòe, múa sạp, múa khèn, trình diễn nghề thủ công truyền thống; không gian trưng bày, giới thiệu du lịch, sản phẩm OCOP, ảnh đẹp du lịch Lai Châu đến với đông đảo người dân, du khách tại TP Đà Nẵng.

MINH TÚ

Người trẻ "hiến kế" cho văn chương

● **Bài, ảnh: HỒNG HẠNH**

Tại Hội nghị Những người viết trẻ lần thứ V năm 2024 Hội Nhà văn TP.HCM tổ chức vừa qua, đa số người cầm bút đã nghiêm túc, thẳng thắn trong việc nhìn nhận những hạn chế như: Sự vênh nhau giữa số lượng với chất lượng tác phẩm, nhiều tác giả vẫn đang lúng túng trong việc tìm kiếm lối đi cho riêng mình…

Với nhiệt huyết và bầu máu nóng của tuổi trẻ, các đại biểu đã mạnh dạn trình bày những đề xuất, nguyện vọng táo bạo để văn chương TP.HCM nói riêng và cả nước nói chung khẳng định thương hiệu, hướng đến tương lai.

Các gương mặt trẻ tiềm năng tại Hội nghị

Còn nhiều trăn trở

Tại Hội nghị, nhà thơ Lê Thiếu Nhơn, Trưởng ban Nhà văn trẻ (Hội Nhà văn TP.HCM) cho biết, tính từ Hội nghị lần thứ 4 (2017) đến nay, mảnh đất phương Nam đã có thêm 7 năm để thu hút những tâm hồn đồng điệu đến với văn chương. Nếu năm 2017, số lượng hội viên dưới 50 tuổi chỉ chiếm 6% tổng số hội viên Hội Nhà văn TP, thì hiện tại con số này đã lên đến hơn 18%. "Chúng tôi cũng đang có 8 hồ sơ ứng viên ở độ tuổi 30 được xét kết nạp vào cuối năm 2024, nâng số lượng hội viên lên tỷ lệ 20%", nhà thơ Lê Thiếu Nhơn thông tin.

Có thể thấy, văn chương trẻ TP đang dần lộ diện những cây bút mang phẩm chất "công dân toàn cầu". Vì thế, tại Hội nghị lần này, có những tác giả sinh sau năm 2000, thông thạo ngoại ngữ và có thể sáng tác bằng tiếng Việt lẫn tiếng Anh. Có thể kể đến: Minh Anh (sinh năm 2007), đoạt giải A của Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam với tập thơ song ngữ *Một ngày từ bên trong*; Cao Việt Quỳnh (sinh năm 2008), với bộ tiểu thuyết *Người sao Chổi* gồm 3 tập được trao tặng Giải thưởng Sách quốc gia... Bên cạnh đó, sự kiện lần này còn quy tụ các gương mặt đã và đang để lại nhiều dấu ấn trên văn đàn, dám bứt phá và tự chọn con đường riêng, có người chuyên tâm viết cho thiếu nhi, có người đầu tư mảng truyện tranh, người lại khai thác mảng khoa học viễn tưởng, trinh thám, phá án…

Tuy nhiên, vẫn còn đó không ít trăn trở trên hành trình viết lách đầy "chông gai" nhưng cũng lắm "hoa hồng" này. Nhà văn Tống Phước Bảo bày tỏ, TP.HCM đang sở hữu những cây bút viết truyện ngắn với độ phủ dày đặc, tốc độ viết của các bạn khiến cả độc giả lẫn giới nghề nể trọng. Tuy vậy, để hoàn toàn đảm bảo chất lượng thì rất khó, bởi một số tác phẩm chạy theo tốc độ đáp ứng cho các số báo tuần chỉ gói gọn trong 2.000 chữ nên đã hạn chế sự sáng tạo hoặc "tung tẩy" câu chữ…

"Số lượng không làm nên chất lượng, nhất là với truyện ngắn, một thể loại nhìn tưởng dễ nhưng ngồi xuống viết mới thấy cực kỳ khó nhằn. Dạo qua một vòng các tác giả trẻ đang "cày cuốc" sung sức nhất, đều thấy phần lớn họ chỉ chú trọng "kể chuyện", chứ chưa mang đến đúng chất "truyện" cho tác phẩm của mình", nhà văn Tống Phước Bảo nhấn mạnh.

Còn với nhà thơ Trần Đức Tín, thơ trẻ vẫn đang ở mức lưng chừng khi các thi nhân chưa dám "lăn xả" hay "dấn thân". Dẫn chứng là nhiều tác phẩm vẫn mang tính hời hợt, chỉ dừng lại ở những cảm xúc bộc phát, không có sự trăn trở hay suy tư sâu sắc về các vấn đề nóng hổi đương thời. Mặc dù có một số tác phẩm phản ánh các vấn đề xã hội, nhưng nhìn chung vẫn chưa đủ mạnh mẽ trong việc kết nối và đối thoại với thực tế cuộc sống. Sự thiếu đi tính chất này đã tạo ra khoảng cách không nhỏ giữa tác giả và độc giả.

Không dừng lại ở đó, các đại biểu tại Hội nghị cũng nghiêm túc, thẳng thắn nhìn nhận những hạn chế của văn chương trẻ ngày nay, đó là: Sự thưa vắng của các cây bút ở lĩnh vực lý luận phê bình; Sách tranh không được chú trọng tìm hiểu và sáng tác; Văn chương chưa có vị thế tương xứng với lực lượng sáng tác trẻ; Ý thức pháp luật bảo vệ quyền tác giả và quyền liên quan còn hạn chế…

Thổi làn gió mới!

Trước những tâm tư, trăn trở của người cầm bút thế hệ mới, nhà văn Trầm Hương, Phó Chủ tịch Hội Nhà văn TP.HCM nhìn nhận: "Trong số các tác phẩm xét giải Hội Nhà văn những năm gần đây mà tôi được đọc, gần như không có tác phẩm nào viết về đời sống đương đại. Điều đó đặt ra câu hỏi: *Phải chăng thế hệ trẻ kém tài hơn thế hệ cha ông?* Hầu hết họ né tránh những vấn đề hiểm hóc, đòi hỏi sự trả giá, dấn thân? Thực tế, làm nhà văn chiến sĩ thời bình không dễ, bởi mọi thứ đều phải "đúng quy trình"? Và biết bao câu hỏi còn bỏ ngỏ, chưa thể, chưa dám chạm đến".

Thế nhưng, Phó Chủ tịch Hội Nhà văn TP.HCM vẫn tin tưởng rằng người trẻ sẽ không quay lưng: "Chắc chắn những vấn đề đương đại hôm nay sẽ tiếp tục chảy trong dòng lịch sử. Thế hệ sau có độ lùi, và họ sẽ viết thật hay về một thời kỳ mở ra nhiều cơ hội nhưng cũng đầy thách thức của dân tộc"…

Để phát triển nhân tài cũng như lực lượng viết trẻ ngày càng lớn mạnh về chất và lượng, nhà văn Võ Chí Nhất cho rằng, việc đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác đánh giá, công nhận các giải thưởng ngành, lĩnh vực với tiêu chí cụ thể khi xét tặng danh hiệu và các chính sách tôn vinh khác đối với đội ngũ trí thức trẻ sẽ giúp khơi dậy, phát huy mạnh mẽ khát vọng cống hiến, năng lực sáng tạo trong họ. "Đặc biệt, cần quan tâm ứng dụng công nghệ hiện đại, chuyển đổi số, thúc đẩy đổi mới tư duy, trình diễn, quảng bá VHNT… Đẩy mạnh các hoạt động giao lưu, hợp tác quốc tế về VHNT theo hướng coi trọng hiệu quả và thực chất. Xây dựng chế tài để điều chỉnh hành vi ứng xử, chuẩn mực của các tổ chức, cá nhân hoạt động trong lĩnh vực văn học, nghệ thuật", nhà văn Võ Chí Nhất đề xuất.

Ý thức chuyên nghiệp được cây bút 16 tuổi Cao Việt Quỳnh bộc bạch: "Đã theo nghề viết, mỗi người nên tự đặt ra một thời khóa biểu nghiêm ngặt, đơn giản như mỗi ngày cần viết bao nhiêu chữ, vào thời gian nào… Như vậy mới kịp tiến độ, để bản thân không trì hoãn hay ngủ say trên thành quả đã đạt được. Nhưng chúng ta cũng phải hiểu, không thể ép con chữ lên giấy được, mà nó phải đến từ trái tim. Ngồi xuống, đột nhiên không có cảm hứng, ý tưởng, thì phải chấp nhận là bản thân đang không có cảm hứng để sáng tạo. Khi ấy, chúng ta nên thư giãn, đi dạo, làm những thứ mình thích, không liên quan đến việc viết. Rồi sau đó, ta sẽ đột nhiên có một sự "lóe sáng", một nguồn cảm hứng đến từ những nơi chốn không ai ngờ tới".

"Văn chương đòi hỏi ý thức dấn thân tận tụy suốt đời", đó là lời chia sẻ đầy tâm huyết của nhà thơ Lê Thiếu Nhơn. Thật vậy, hơn bao giờ hết, thế hệ trẻ sẽ là lực lượng tương lai của văn học nước nhà, họ kế thừa, phát huy và mang theo kỳ vọng để văn chương bay cao, bay xa hơn nữa. Chính vì thế, việc cân bằng giữa số lượng và chất lượng của các cây bút trẻ cũng như luôn đặt cái tâm vào nghề viết là điều tiên quyết để tạo nên một thế hệ văn chương mới đầy rộng mở. ■

VĂN HÓA DÂN TỘC:

Nguồn cảm hứng cho sáng tạo đương đại

● TRUNG NGHĨA

Văn hóa truyền thống vốn được xem là di sản của quá khứ, giờ đây lại trở thành nguồn cảm hứng bất tận cho sáng tạo đương đại. Tuy nhiên, quá trình đưa nét đẹp xưa vào cuộc sống nay không phải lúc nào cũng suôn sẻ, bởi vừa giữ gìn được bản sắc, vừa tạo ra những sản phẩm mới lạ, hấp dẫn là thách thức không nhỏ đối với những người làm sáng tạo trẻ hiện nay…

Tìm về nguồn cội

Văn hóa dân gian là mảnh đất màu mỡ cho sáng tạo VHNT, việc khai thác dựa trên nền tảng này có thể tạo ra những xu hướng mới lạ, độc đáo, thu hút sự quan tâm của công chúng. Điển hình như chương trình *Anh trai vượt ngàn chông gai* đang làm mưa làm gió trên mọi "mặt trận", với rất nhiều tiết mục thành công nhờ lấy cảm hứng từ chất liệu dân gian. Trước đó, không ít nghệ sĩ đã khẳng định tên tuổi của mình khi khai thác mảng văn hóa truyền thống, điển hình như bộ đôi nhạc sĩ Lê Minh Sơn và ca sĩ Ngọc Khuê với *Chuồn chuồn ớt*; Hoàng Thùy Linh với *Bánh trôi nước* và *Để Mị nói cho mà nghe*… Trong lĩnh vực phim ảnh, các tác phẩm khai thác đề tài dân gian cũng khá phổ biến như *Cám, Kẻ ăn hồn, Trạng Quỳnh*…

Gần đây, trào lưu cổ phục đã tạo nên "cơn sốt" trong giới trẻ. Tại Tọa đàm "Sử dụng chất liệu dân gian trong sáng tạo" diễn ra tuần qua, chị Nguyễn Thị Quỳnh Nga, người khởi xướng sự kiện "Bách hoa bộ hành" diễu hành cổ phục Việt trên con đường di sản Thủ đô cho biết: "Năm 2010, có một vài phim cổ trang đã khơi nguồn cho một cuộc tranh luận về cổ phục, từ đó, nhiều bạn trẻ đã quan tâm đến vấn đề này. Một số nhóm nghiên cứu cổ phục đã ra đời, hội tụ những người đến từ các lĩnh vực khác nhau, mong muốn khôi phục văn hóa cổ truyền Việt Nam một cách sâu sắc hơn. Phong trào ấy có lúc sôi nổi, khi trùng xuống, nhưng luôn có những người trẻ âm thầm đi vào lĩnh vực này".

Nguyễn Thị Quỳnh Nga cho rằng, người trẻ Việt Nam hiện nay tiếp thu văn hóa nước ngoài hoặc "bắt trend" từ Hàn Quốc, Trung Quốc, Mỹ… rất nhanh, nhưng vẫn không quên tìm về văn hóa Việt. Sau tất cả, truyền thống vẫn là xu hướng được mọi người quan tâm và chưa bao giờ đứt gãy.

Theo anh Trần Đức Minh, nhà sáng lập Công ty thiết kế Direction: Kinh tế Việt Nam khởi sắc trong những năm gần đây khiến sản phẩm Made in Vietnam có chỗ đứng trong lòng người tiêu dùng, đồng thời cũng giúp cho lĩnh vực VHNT có cơ hội phát triển. Chẳng hạn trong lĩnh vực thiết kế, nhiều mẫu mã sản phẩm thể hiện đậm nét văn hóa Việt đã được các doanh nghiệp đưa ra thị trường. Có thể thấy, sau Covid-19, nền văn hóa của từng quốc gia được chú trọng hơn thay vì toàn cầu hóa, việc tập trung sáng tạo không nằm ở các nước tiên tiến như Mỹ hay châu Âu, mà hiện tại các quốc gia châu Á cũng dần có vị thế của mình.

Đưa văn hóa dân tộc trở thành xu hướng

Người châu Á xưa gửi gắm ý niệm của họ lên từng sản phẩm. Chẳng hạn, áo "Nhật bình" bao giờ cũng đi kèm với mong muốn chúc phúc cho người mặc, với những họa tiết "cát tường" như giỏ hoa, quả quýt, quả lựu... Bên cạnh đó, mật độ hoa văn trên trang phục xưa cũng tỷ lệ thuận với địa vị của người mặc, chẳng hạn, trang phục của vua chúa thường thêu kín vải, đính kim tuyến lấp lánh, dùng kỹ thuật may tinh tế… "Nghiên cứu trang phục truyền thống và hiểu về những thông điệp văn hóa như vậy, tôi có tham vọng, khao khát đưa cổ phục trở lại với đời sống. Tuy nhiên, đây là hành trình dài vì trang phục xưa đã quá xa rời với văn hóa đại chúng", chị Nguyễn Thị Quỳnh Nga trăn trở.

Văn hóa truyền thống trở thành nguồn cảm hứng mạnh mẽ cho người làm sáng tạo Ảnh: ITN

Có thể thấy, phong cách của người xưa là trang phục nhiều màu sắc, nhưng hiện nay, trang phục đơn sắc chiếm ưu thế. Nếu lấy quan điểm thẩm mỹ xưa và áp đặt lên thẩm mỹ hiện đại sẽ gặp phải ý kiến trái chiều, khó thu hút đông đảo công chúng. Thực tế, dù giới trẻ đã cởi mở hơn trong việc tiếp cận cổ phục, nhưng họ chỉ mặc khi tham gia các sự kiện, chụp ảnh, chứ chưa ứng dụng rộng rãi vào đời sống.

Qua đó có thể thấy, văn hóa là một kho tàng vô giá, chứa đựng những câu chuyện, hình ảnh và ý nghĩa sâu sắc. Việc truyền tải những giá trị tinh túy này đến thế hệ trẻ là một thử thách không nhỏ. Mặt khác, việc lặp lại quá nhiều các yếu tố truyền thống có thể khiến sản phẩm trở nên nhàm chán và thiếu sức sống. Làm sao để vừa giữ gìn bản sắc, vừa tạo ra những sản phẩm mới lạ, hấp dẫn là điều không dễ với nhiều người trẻ làm sáng tạo…

Kiến trúc sư Lại Thành Tín đưa ra giải pháp: Hãy giữ nguyên giá trị cốt lõi, nhưng biến tấu hình thức. Khi tìm về cảm hứng từ văn hóa dân gian, chúng ta không nên bó buộc vào những khuôn mẫu cũ. Chỉ cần giữ lại những nét đặc trưng nhất là đã hoàn toàn có thể tạo nên những tác phẩm độc đáo, mang dấu ấn cá nhân. Điều này đồng nghĩa với việc chúng ta có thể tự do sáng tạo, nhưng vẫn phải đảm bảo tôn trọng những giá trị của cha ông.

Cùng quan điểm, nhà sáng tạo thương hiệu Trần Đức Minh cho rằng, ứng dụng văn hóa dân gian vào thiết kế cần có sự chọn lọc. Mỗi sản phẩm chỉ nên kể một câu chuyện, một góc nhìn riêng biệt về văn hóa. Việc nhồi nhét quá nhiều chi tiết sẽ khiến người tiêu dùng cảm thấy rối và khó nắm bắt. Để thành công, người sáng tạo cần có nhãn quan tinh tế để kết hợp hài hòa giữa quá khứ và hiện đại, tạo nên những tác phẩm không chỉ đẹp mắt mà còn giàu ý nghĩa. ■

Ra mắt bộ sách *Vang danh nghề cổ*

NXB Kim Đồng vừa ra mắt bộ tranh truyện *Vang danh nghề cổ*, giới thiệu về các làng nghề thủ công truyền thống của Việt Nam. Để truyền tải câu chuyện về những nghề cổ truyền theo cách dễ hiểu và sống động nhất, mỗi cuốn trong bộ *Vang danh nghề cổ* được xây dựng giống như một tập phim.

Các họa sĩ trẻ Bùi Xuân Quỳnh, NGART, Ruốc Đặng tham gia vào dự án cho biết, bộ sách mang đến lượng thông tin và kiến thức phong phú về các nghề truyền thống, vì vậy nhóm họa sĩ đã có quá trình nghiên cứu, tìm hiểu nhiều tư liệu lịch sử - văn hóa để đảm bảo tính chính xác và chân thực của mỗi hình minh họa. *Vang danh nghề cổ* đã phát hành 6 cuốn tại hệ thống nhà sách trên toàn quốc. Dự kiến trong thời gian tới, bộ sách sẽ ra mắt thêm 4 cuốn viết về *Thúng chai Phú Mỹ - Vươn khơi bám biển, Trống Đọi Tam - Rền vang tiếng sấm, Phường đúc Huế - Kiệt tác di sản và Giấy dó bản Sưng - Vẻ đẹp bình dị*…

QUANG ANH

Phim Việt Nam chiến thắng nhiều hạng mục tại LHP quốc tế

LHP quốc tế Milan (Milan Film Fest) 2024 vừa khép lại với sự tham gia của hàng loạt tác phẩm điện ảnh xuất sắc từ khắp nơi trên thế giới như: *When The Party is over, Dead Zone, Death, Last Cigarette, My Hero*… Theo đó, bộ phim *Cái giá của hạnh phúc* của điện ảnh Việt Nam đã đoạt 3 giải thưởng ở các hạng mục *Best Actor in a Indie Film 2024, Best Cinematography 2024* và *Best Original Score 2024*.

Việc *Cái giá của hạnh phúc* giành tới 3 giải thưởng là thành công rực rỡ không chỉ của đạo diễn Nguyễn Ngọc Lâm và ê kíp làm phim, mà còn là niềm tự hào lớn của điện ảnh Việt Nam. Đây là minh chứng rõ ràng cho sự phát triển và hội nhập của điện ảnh nước nhà vào cộng đồng quốc tế; mở ra một con đường rộng lớn hơn cho các nhà làm phim Việt Nam vươn ra thế giới. Được biết, sau thành công này, đạo diễn Nguyễn Ngọc Lâm sẽ tiếp tục cho ra đời những tác phẩm mới vào năm 2025, hứa hẹn sẽ tiếp tục ghi thêm nhiều dấu ấn trong sự nghiệp làm phim của anh và đơn vị sản xuất phim Lalaland.

BÁ TRƯỜNG

PHÁT HUY VAI TRÒ GIÀ LÀNG, TRƯỞNG BẢN, NGƯỜI CÓ UY TÍN TRONG THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH MTQG:

Gìn giữ để bản sắc không "rời làng"

● **PHAN HIẾU**

Thời gian qua, những người có uy tín, già làng, trưởng bản ở Bình Định đã đóng vai trò nòng cốt, tiên phong trong việc đoàn kết cộng đồng, thúc đẩy người dân tham gia thực hiện thành công các dự án và tiểu dự án thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030 (Chương trình 1719). Đặc biệt, Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" đã thu hút sự tham gia tích cực của các già làng, người có uy tín…

Già Đinh Văn Thảo (làng Kà Bông, xã Canh Liên) đi đầu trong công tác sưu tầm, bảo tồn nét đẹp văn hóa của người Ba Na

Các già làng, người có uy tín tại tỉnh Bình Định luôn nêu gương, bảo tồn văn hóa cồng chiêng để các thế hệ trẻ học tập, noi theo

Gương mẫu thực hiện và khuyến khích con cháu noi theo

Nhiều năm qua, ông Thanh Kim Lĩnh, 70 tuổi (dân tộc Chăm) luôn là người có uy tín của làng Canh Thành, xã Canh Hòa, huyện Vân Canh. Không chỉ đồng hành cùng chính quyền địa phương trong việc thực hiện các dự án, ông Lĩnh còn là người đi đầu trong các phong trào của Chương trình MTQG 1719; đóng góp nổi bật của ông là vận động người dân hiến đất để xây dựng đường giao thông, tạo thuận lợi cho phát triển kinh tế của làng.

Tuyến đường từ làng Canh Thành dẫn vào khu sản xuất chân đồi Đại Hàn (Suối Beo) đã bị hư hỏng nặng, gây khó khăn cho người dân trong mùa mưa. Nhờ sự vận động của ông Lĩnh và Ban Quản lý làng, UBND xã đã triển khai dự án đổ bê tông hơn 450m đường với tổng mức đầu tư 815 triệu đồng từ nguồn vốn của Chương trình MTQG. Ông Lĩnh cũng đã thuyết phục được 8 hộ dân tự nguyện hiến 1.584m² đất và hàng trăm cây trồng để xây dựng con đường này mà không yêu cầu đền bù, giúp bà con nhận thấy lợi ích lâu dài và đồng thuận tham gia.

Tại làng Kà Bông, xã Canh Liên - nơi được coi là "cổng trời" của huyện Vân Canh, già làng Đinh Văn Thảo, 64 tuổi (dân tộc Ba Na) luôn nỗ lực sưu tầm và bảo tồn các nhạc cụ và vật dụng truyền thống. Ông Thảo gương mẫu thực hiện và khuyến khích con cháu giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, coi đó là di sản quý giá của cộng đồng. Những nỗ lực của ông đã góp phần tạo nền tảng cho việc phát triển du lịch văn hóa tại địa phương, phù hợp với mục tiêu của Dự án số 6.

Sự tham gia và đóng góp tích cực của các già làng, người có uy tín như ông Lĩnh và ông Thảo không chỉ giúp thực hiện hiệu quả Chương trình MTQG mà còn góp phần quan trọng trong việc gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống, nâng cao đời sống kinh tế - xã hội của đồng bào dân tộc thiểu số tại Bình Định.

Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa gắn với phát triển du lịch

Việc triển khai Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi giai đoạn 2021-2030 những năm qua đã và đang tạo động lực quan trọng để công tác bảo tồn, phát huy hiệu quả các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào DTTS ở Bình Định ngày càng lan tỏa và đi vào thực chất.

Ngồi trong ngôi nhà sàn, nơi lưu giữ nhiều hiện vật quý giá của đồng bào Ba Na, già làng Đinh Văn Thảo chia sẻ với *Văn Hóa* về niềm đam mê nhạc cụ và các vật dụng truyền thống. Từ thời trai trẻ, ông đã bỏ công sưu tầm và gìn giữ những giá trị văn hóa của dân tộc mình. Ông cho biết: "Bao nhiêu tiền kiếm được tôi đều dành dụm, và hễ nghe gia đình nào muốn sang nhượng lại đồ là tôi đều tìm cách mua lại. Tôi luôn dặn dò con cháu phải bảo tồn những báu vật này, không để chúng rời làng để các thế hệ sau vẫn còn biết đến văn hóa và bản sắc của mình". Sự tận tâm của già làng Đinh Văn Thảo không chỉ góp phần bảo tồn văn hóa dân tộc Ba Na mà còn phù hợp với mục tiêu của Dự án số 6, nhằm bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa gắn với phát triển du lịch cộng đồng.

Tại thôn M6, xã Vĩnh Hòa, huyện Vĩnh Thạnh, ông Y Khoa, 69 tuổi (dân tộc Ba Na), là người có uy tín tích cực trong vận động bà con tham gia thực hiện Dự án số 6. Ông cho rằng, văn hóa truyền thống là linh hồn của dân tộc, cần được gìn giữ và phát huy để con cháu đời sau thấm nhuần và tự hào. Ông chia sẻ: "Để văn hóa truyền thống được lưu truyền mãi mãi, các già làng và người có uy tín phải có trách nhiệm tuyên truyền, vận động con cháu. Những ai biết phải trực tiếp hướng dẫn người chưa biết, từ đó giúp bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa của dân tộc". Sự nhiệt tình của ông Y Khoa đã góp phần lan tỏa giá trị văn hóa đến cộng đồng, đặc biệt là thế hệ trẻ.

Ông Đinh Văn Phú, Phó Chủ tịch UBND huyện An Lão, nhấn mạnh vai trò quan trọng của các già làng, người có uy tín trong việc thực hiện Chương trình MTQG 1719. Theo ông, huyện thường xuyên bồi dưỡng, cập nhật thông tin mới về chương trình và các kỹ năng tuyên truyền cho người có uy tín để họ có thể thuyết phục, vận động nhân dân một cách hiệu quả. "Chúng tôi cũng chỉ đạo các địa phương phát huy vai trò của người có uy tín, già làng trong việc kêu gọi bà con chung tay thực hiện các dự án phát triển kinh tế, giảm nghèo bền vững", Phó Chủ tịch UBND huyện An Lão thông tin.

Ông Đinh Văn Lung, Trưởng Ban Dân tộc tỉnh Bình Định cho biết: Hiện có 21 xã trong tỉnh đang thực hiện Chương trình MTQG 1719 và các già làng, người có uy tín đã đóng góp tích cực vào việc lan tỏa nội dung của chương trình. "Khi chúng tôi và các cơ quan liên quan tổ chức tuyên truyền ở các vùng đồng bào dân tộc thiểu số, các già làng, người có uy tín đều tham gia, tiếp thu và truyền tải lại thông điệp đến bà con, giúp dự án có sức lan tỏa mạnh mẽ hơn", ông Lung chia sẻ. ■

Trao giải Liên hoan múa không chuyên dân tộc Khmer

Vừa qua, tại Khu Văn hóa - Du lịch Ao Bà Om, Sở VHTTDL Trà Vinh tổ chức lễ trao giải Liên hoan múa không chuyên dân tộc Khmer cấp tỉnh lần thứ II năm 2024. Sự kiện thu hút sự tham gia của 9 đơn vị đến từ 8 huyện, thành phố và Trường ĐH Trà Vinh với trên 300 diễn viên, nghệ nhân, trình diễn 37 tiết mục…

Theo nhận xét của BTC, các tiết mục có sự phong phú về đề tài, chủ đề, mang diện mạo mới, phong cách sáng tạo… qua đó, tạo nên những bức tranh đa sắc màu của phong trào nghệ thuật quần chúng. Kết thúc Liên hoan, BTC đã chọn 28 tiết mục và 9 chương trình tiêu biểu để trao giải. Theo đó, Trường ĐH Trà Vinh đã xuất sắc giành giải A; huyện Cầu Kè giải B; huyện Châu Thành giải C. Các huyện Cầu Ngang, Tiểu Cần, Duyên Hải, Trà Cú, Càng Long và TP Trà Vinh nhận giải Khuyến khích. Bên cạnh đó, BTC còn trao 2 giải phụ cho diễn viên Kim Chanh Thon và Thạch Huỳnh Thương; Giải Diễn viên triển vọng được trao cho Sơn Minh Thư (huyện Cầu Kè)…

H.H

Trình diễn trò chơi dân gian trên sân khấu Hà Nội

Vào lúc 9h30 ngày 17.11, tại sân khấu Đinh Tiên Hoàng (Hà Nội), chương trình "Trạm âm thanh - Chạm ký ức" sẽ tái hiện các trò chơi dân gian quen thuộc của Việt Nam thông qua âm nhạc và nghệ thuật, cụ thể là các bài đồng dao quen thuộc như: *Chi chi chành chành, Rồng rắn lên mây, Múa sạp xòe hoa, Nu na nu nống...*, từ đó gợi lại những ký ức tuổi thơ đã qua, đưa khán giả quay trở về một thời niên thiếu.

Lựa chọn sân khấu đường phố để trình diễn, chương trình mong muốn tạo không gian gắn kết dành cho nhiều đối tượng công chúng. Đây chính là cây cầu kết nối giữa các thế hệ, giữa những thành viên trong gia đình, tuy khác nhau về thời gian, tuổi tác nhưng đều có điểm chung là ký ức về thời thơ ấu hồn nhiên, trong sáng. Mỗi người đều mang đến một mảnh ký ức riêng, cùng nhau tạo nên bức tranh toàn cảnh về tuổi thơ đẹp đẽ.

MINH HÀ

Phòng chống bạo lực thể chất, tinh thần và phân biệt đối xử với trẻ em

● CÚC PHƯƠNG

Hội Nghiên cứu Khoa học về Đông Nam Á của Việt Nam (SEARAV) phối hợp cùng Viện Nghiên cứu Quản lý Phát triển Bền vững (MSD), Tổ chức Cứu trợ Trẻ em Việt Nam và các đối tác vừa tổ chức Hội thảo tổng kết Dự án "Phòng chống bạo lực thể chất, tinh thần và phân biệt đối xử với trẻ em, trong đó có trẻ khuyết tật", được Bộ Nội vụ phê duyệt theo Quyết định số 1210/QĐ-BNV ngày 21.12.2022.

Hội thảo hướng tới các giải pháp tạo môi trường an toàn, bình đẳng và thân thiện để các em sẵn sàng đưa ra tiếng nói của mình

Trẻ em cần được tham gia vào các hoạt động cộng đồng

Phát biểu tại sự kiện, TS Phạm Thanh Tịnh, Chủ tịch Hội Nghiên cứu Khoa học về Đông Nam Á tại Việt Nam đã nhấn mạnh tầm quan trọng của việc thúc đẩy sự tham gia của trẻ em trong các hoạt động cộng đồng. Điều này giúp các em phát triển kỹ năng xã hội, tăng cường nhận thức về các vấn đề xã hội và môi trường, đồng thời xây dựng ý thức trách nhiệm đối với cộng đồng và đất nước. Việc lắng nghe tiếng nói của trẻ, đặc biệt là trẻ khuyết tật, không chỉ giúp phát hiện sớm các dấu hiệu bạo lực, phân biệt đối xử mà còn tạo cơ hội cho các em tham gia vào các quyết định liên quan đến cuộc sống của mình.

Báo cáo về nghiên cứu khảo sát, bà Trần Vân Anh, Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Quản lý Phát triển Bền vững (MSD) cho biết: Kết quả đánh giá sự tham gia của trẻ em từ Dự án thực hiện năm 2024 cho thấy, bạo lực và phân biệt đối xử vẫn còn hiện hữu với tỷ lệ khá cao trong cuộc sống hằng ngày của trẻ, ở mọi môi trường, từ vi mô tới vĩ mô và cả trên không gian mạng.

Cụ thể, hơn 88% trẻ em tham gia khảo sát cho rằng các em bị mắng chửi trong gia đình; gần 78% từng chứng kiến bạo lực học đường, và hầu hết trẻ đều khẳng định mức độ tham gia vào các hoạt động tại cộng đồng còn nhiều hạn chế. Hơn 86% trẻ em cho biết có sử dụng mạng xã hội, và một điểm tích cực là trên 70% trẻ tham gia khảo sát đã được học các nội dung và kỹ năng để bảo vệ bản thân trên môi trường mạng.

"Viện MSD hy vọng kết quả của báo cáo khảo sát này sẽ là cơ sở tham chiếu cũng như nguồn tham khảo cho các cơ quan, tổ chức liên quan trong tiến trình tham mưu, xây dựng và thực hiện các hoạt động, chương trình và sáng kiến về quyền trẻ em tại Việt Nam", bà Vân Anh chia sẻ.

Một trẻ khiếm thính chia sẻ tại Hội thảo

Chung tay xây dựng môi trường an toàn, tôn trọng và bảo vệ quyền lợi của trẻ

Trong khuôn khổ Hội thảo, hai buổi tọa đàm với các nội dung thiết thực liên quan đến bảo vệ trẻ em đã diễn ra. Tọa đàm "Lắng nghe trẻ em để bảo vệ trẻ em" tập trung thảo luận về sự tham gia của trẻ em, đặc biệt là trẻ khuyết tật, trong các hoạt động và vấn đề liên quan đến trẻ. Mục tiêu là tạo một môi trường an toàn, bình đẳng và thân thiện để các em sẵn sàng lên tiếng, đồng thời các bên có thể tiếp thu, điều chỉnh và phản hồi phù hợp với nhu cầu và nguyện vọng của trẻ.

Tọa đàm "Chung tay phòng chống bạo lực thể chất, tinh thần và phân biệt đối xử với trẻ em" cũng đã làm rõ vai trò của hợp tác và cam kết đa bên từ cơ quan nhà nước, các tổ chức xã hội, nhà trường và gia đình. Các đại biểu đã thảo luận kế hoạch chiến lược tiếp theo để huy động sự tham gia tích cực của cha mẹ và các tổ chức xã hội trong công tác bảo vệ trẻ em, tạo môi trường an toàn cho trẻ tại gia đình, nhà trường và mạng xã hội.

Chia sẻ tại Hội thảo, em Nguyễn Ngọc Sơn, học sinh Lớp học Trẻ điếc C5 (phường Đại Mỗ, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội) cho biết: "Chúng em rất may mắn được tham gia một số lớp tập huấn về phòng chống bạo lực, xâm hại và kỹ năng an toàn trên môi trường mạng. Ban đầu em gặp một số khó khăn, nhưng nhờ sự hỗ trợ tận tình của thầy cô và các bạn, em đã tiếp thu kiến thức dễ dàng hơn. Chúng em cũng có cơ hội tự triển khai sáng kiến của mình trong quá trình học tập và chia sẻ kiến thức cho các bạn khác."

Em Linh Nhi, học sinh Trường THCS Tây Đằng (Hà Nội) cũng hào hứng chia sẻ về những thay đổi của bản thân sau khi tham gia các hoạt động của Dự án. "Em cảm thấy tự tin hơn, cuộc sống có ý nghĩa hơn, và em có thể nói lên ý kiến của mình với cha mẹ và thầy cô," Linh Nhi bày tỏ.

Hội thảo tổng kết Dự án "Phòng chống bạo lực thể chất, tinh thần và phân biệt đối xử với trẻ em, trong đó có trẻ khuyết tật" (AVAC) một lần nữa khẳng định cam kết của các tổ chức tham gia; nhấn mạnh tầm quan trọng của việc lắng nghe trẻ em và bảo vệ các em khỏi các vấn nạn bạo lực, xâm hại. Sự kiện đã tổng kết các hoạt động triển khai của Dự án trong thời gian qua, thu thập ý kiến đóng góp, đồng thời mở ra các định hướng và phương án mới để thúc đẩy sự tham gia của trẻ em hiệu quả hơn. Các nội dung trong Hội thảo là tiền đề để các bên liên quan chung tay xây dựng môi trường an toàn, tôn trọng và bảo vệ quyền lợi của trẻ, kiến tạo một xã hội bình đẳng, văn minh. ■

Phát động Tháng hành động vì bình đẳng giới và phòng ngừa, ứng phó với bạo lực trên cơ sở giới

Hôm qua 14.11, tại Hà Nội, UBND TP đã tổ chức Lễ phát động Tháng hành động vì bình đẳng giới và phòng ngừa, ứng phó với bạo lực trên cơ sở giới năm 2024 với chủ đề "Đảm bảo an sinh xã hội, tăng quyền năng và tạo cơ hội cho phụ nữ và trẻ em gái nhằm thực hiện bình đẳng giới và xóa bỏ bạo lực trên cơ sở giới". Sự kiện diễn ra từ 15.11 đến 15.12 hằng năm, nhằm tăng cường nhận thức, chuyển đổi hành vi và giảm thiểu khoảng cách giới. Đây là dịp tạo hiệu ứng tích cực, thu hút sự tham gia của người dân, cộng đồng và các tổ chức xã hội.

Phát biểu tại Lễ phát động, Giám đốc Sở LĐ,TB&XH Hà Nội, bà Bạch Liên Hương nhấn mạnh: Bình đẳng giới là chìa khóa xóa bỏ bạo lực trên cơ sở giới. TP luôn chú trọng công tác này, chỉ đạo các đơn vị thực hiện truyền thông đa dạng và phù hợp với từng đối tượng. Bà Hương kêu gọi các Sở, ngành và địa phương tăng cường tuyên truyền, khuyến khích nam giới tham gia hưởng ứng, nâng cao quyền năng phụ nữ và trẻ em gái, và đảm bảo an sinh xã hội. Bên cạnh đó, các hoạt động số hóa truyền thông, huy động nguồn lực và xã hội hóa cũng được đẩy mạnh nhằm hỗ trợ phụ nữ, trẻ em gặp khó khăn, nạn nhân của bạo lực, thiên tai, biến đổi khí hậu. TP cam kết xử lý nghiêm các hành vi vi phạm bình đẳng giới và hỗ trợ an sinh xã hội.

Tại sự kiện, BTC đã trao tặng 100 suất quà cho trẻ em có hoàn cảnh khó khăn tại các quận Nam Từ Liêm, Bắc Từ Liêm, và huyện Hoài Đức, với tổng giá trị 135 triệu đồng.

N.MINH

Tăng cường hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật về thực hiện công tác gia đình

Để nâng cao hiệu quả công tác gia đình và phòng chống bạo lực gia đình, trong năm 2024, Sở VHTTDL Tây Ninh đã tăng cường hoạt động phối hợp liên ngành với các tổ chức xã hội, như Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Hội Nông dân và các tổ chức cộng đồng khác nhằm đảm bảo công tác truyền thông đạt hiệu quả lan tỏa sâu rộng. Các hoạt động không chỉ dừng lại ở tuyên truyền pháp luật mà còn hướng tới xây dựng mô hình gia đình văn hóa, gia đình không bạo lực, thúc đẩy tiêu chí gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc…

Đặc biệt, địa phương đã tổ chức các buổi tập huấn chuyên sâu cho cán bộ làm công tác gia đình tại các cấp, trang bị kiến thức và kỹ năng xử lý tình huống bạo lực gia đình, đồng thời hướng dẫn về việc tiếp cận và hỗ trợ tâm lý cho nạn nhân. Các buổi tọa đàm và hội thảo cũng được tổ chức thường xuyên, tạo điều kiện để người dân chia sẻ kinh nghiệm, thảo luận và tìm ra các biện pháp phòng ngừa bạo lực gia đình.

Cùng với đó, công tác tổ chức các hoạt động truyền thông, tuyên truyền trong năm 2024 cũng đạt được nhiều kết quả ghi nhận. Cụ thể, triển khai tổ chức tốt các hoạt động nhân Ngày quốc tế Hạnh phúc; treo băng rôn, tổ chức đợt xe loa tuyên truyền và phát trên hệ thống truyền thanh về lịch sử, ý nghĩa của Ngày quốc tế Hạnh phúc; Tổ chức sinh hoạt CLB gia đình phát triển bền vững...

NGỌC TÂM

TIN THỂ THAO

Hà Nội thắng lớn tại Giải điền kinh VĐQG

Giải điền kinh VĐQG lần thứ 48 năm 2024 vừa kết thúc tại Đồng Nai chứng kiến sự thành công của điền kinh Hà Nội. Theo đó, các VĐV đến từ Thủ đô đã xuất sắc giành được 8 HCV, 5 HCB, 5 HCĐ để vượt qua Quân đội (7 HCV, 5 HCB, 5 HCĐ) và TP.HCM (5 HCV, 3 HCB, 3 HCĐ) để giành ngôi nhất toàn đoàn. Giải quy tụ 52 đơn vị với hơn 500 VĐV tranh tài ở 50 nội dung. Tại giải, các tuyển thủ trong thành phần ĐTQG thi đấu nổi bật như: Nguyễn Thị Oanh (3 HCV), Ngần Ngọc Nghĩa, Lương Đức Phước (cùng giành 2 HCV).

Kết thúc giải, đã có 8 kỷ lục quốc gia mới được thiết lập.

L.VŨ

Judo Việt Nam giành HCĐ thế giới

Đội tuyển Judo Việt Nam vừa tham dự Giải vô địch Kata (biểu diễn) thế giới tại Mỹ với 12 võ sĩ, thi đấu 4 nội dung hệ vô địch và 2 nội dung nhóm tuổi U23. Kết quả, đội giành 1 HCĐ của Nguyễn Quỳnh Hương/ Đỗ Trần Cẩm Tú ở nhóm tuổi U23 với 380,5 điểm, xếp sau Nhật Bản (401 điểm) và Italia (382,5 điểm).

Ban huấn luyện đội cho biết, đây là kết quả đáng khích lệ, cho thấy sự cố gắng của các VĐV.

H.L

Thử thách cho tuyển Futsal nữ

Tại Giải Futsal nữ Đông Nam Á 2024, đội tuyển nữ Việt Nam sẽ thi đấu 4 trận với lần lượt các đối thủ Myanmar, Indonesia, chủ nhà Philippines và Thái Lan từ ngày 17 - 20.11 để chọn 2 đội nhất, nhì gặp nhau ở chung kết.

Đánh giá về các đối thủ, HLV trưởng Nguyễn Đình Hoàng cho biết: "Trận đấu đầu tiên gặp Myanamr sẽ khó khăn. Chúng tôi chưa nắm rõ lối chơi của họ nhưng sẽ có đấu pháp để khắc chế điểm mạnh của họ là thể lực và thể hình. Các đối thủ tiếp theo trình độ cũng không thua kém chúng ta, đặc biệt là Thái Lan, đội bóng rất mạnh".

H.V

Tìm giải pháp đưa Bóng đá Việt Nam đến World Cup

● **THU SÂM**

Nói về 6 mục tiêu đề ra cho Bóng đá trong Chiến lược phát triển thể dục thể thao (TDTT) Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, Phó Chủ tịch Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) Trần Anh Tú nhận định, Bóng đá Việt Nam cần phải khẩn trương tìm giải pháp mới có thể thực hiện thành công.

Bóng đá Việt Nam đặt mục tiêu có mặt ở vòng chung kết FIFA World Cup trong giai đoạn 2030-2045

Đề xuất cơ chế, chính sách ưu đãi cho các CLB có nhiều đóng góp

6 mục tiêu cụ thể là đến năm 2030, Bóng đá nam trong top 10 châu Á và Bóng đá nữ trong top 8 châu Á; đến năm 2045, Bóng đá nam trong top 8 châu Á và giành quyền tham dự World Cup; Bóng đá nữ trong top 6 châu Á và giành quyền tham dự các kỳ World Cup.

"Chiến lược phát triển TDTT mới được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, có ý nghĩa là kim chỉ nam, tạo cơ sở cho những thay đổi toàn diện, sâu sắc của sự nghiệp TDTT Việt Nam trong thời gian tới, đúng vào thời điểm cả hệ thống chính trị, toàn Đảng, toàn dân đang tập trung mọi động lực mạnh mẽ để phát triển đất nước. Ngay từ khi Thủ tướng phê duyệt Chiến lược, với nhận thức rõ ràng về trách nhiệm, thách thức, cơ hội phát triển của Bóng đá Việt Nam trong thời gian tới cũng như quyết tâm cao nhất để thực hiện được các nhiệm vụ Chính phủ giao trong Chiến lược, chúng tôi đã tập trung triển khai nghiên cứu 5 quan điểm chỉ đạo, 6 mục tiêu chính và đi sâu phân tích 9 giải pháp định hướng được nêu trong Chiến lược. Trên cơ sở đó, rà soát lại toàn bộ các nội dung công việc đã triển khai từ sau khi có Chiến lược phát triển Bóng đá Việt Nam năm 2013 để thấy rõ những thành công, đặc biệt là những tồn tại, hạn chế trong công tác phát triển Bóng đá Việt Nam thời gian qua", Phó Chủ tịch VFF Trần Anh Tú cho biết.

Theo ông Tú, để thực hiện thành công các mục tiêu trong Chiến lược, Bóng đá Việt Nam cần khẩn trương tìm ra giải pháp để thực hiện. Theo đó cần phải tổ chức đánh giá toàn diện việc thực hiện Chiến lược phát triển Bóng đá Việt Nam giai đoạn 2013 tới nay, bổ sung và điều chỉnh các nhóm giải pháp chiến lược trong giai đoạn tiếp theo tới năm 2030 và tầm nhìn tới 2045, bám sát các nội dung nhiệm vụ và giải pháp của Chiến lược mới ban hành, tập trung xử lý dứt điểm các tồn tại.

Tổng hợp và tham mưu các cơ quan quản lý nhà nước xem xét điều chỉnh hoặc ban hành mới các quy định trong việc thực hiện chế độ chính sách, các giải pháp hỗ trợ đầu tư và ưu đãi đối với các tổ chức có sự ưu tiên đầu tư cho Bóng đá, tạo sự tập trung thống nhất trong chỉ đạo, thực hiện chế độ chính sách và đầu tư cho phát triển Bóng đá. Nghiên cứu áp dụng chính sách ưu đãi cho các CLB Bóng đá chuyên nghiệp có truyền thống đóng góp cho thành tích của Bóng đá quốc gia được hưởng ưu đãi về chính sách, thuế suất, đất đai phục vụ hoạt động thể thao như chính sách của Nhà nước dành cho các doanh nghiệp công ích được Nhà nước giao nhiệm vụ phát triển Bóng đá, đóng góp cho quốc gia và cộng đồng.

VFF cũng đề nghị Nhà nước bố trí ngân sách và triển khai một số Đề án trọng điểm về đào tạo Bóng đá trẻ; Đề án xây dựng hệ thống thi đấu đồng thời với đầu tư về Khoa học công nghệ; Đào tạo nguồn nhân lực quản lý chất lượng cao cho Bóng đá Việt Nam; Xây dựng thí điểm Trung tâm Khoa học - Y học thể thao phục vụ Bóng đá và nhân rộng tại các đơn vị, tổ chức hoạt động Bóng đá chuyên nghiệp.

Đẩy mạnh đào tạo cầu thủ trẻ có thể lực, chuyên môn tốt

Đồng thời với đó, theo ông Tú là các nhiệm vụ nhằm mở rộng hợp tác quốc tế và nâng cao chất lượng nhân lực Việt Nam trong các tổ chức Bóng đá quốc tế, trong cơ quan VFF và tại các đơn vị thành viên của VFF, tại các đội tuyển quốc gia Việt Nam; tích cực tìm kiếm nguồn đầu tư thông qua các tổ chức Bóng đá quốc tế và các nhà tài trợ, đối tác dành cho hoạt động Bóng đá; tăng cường hợp tác với các quốc gia có nền Bóng đá phát triển như Nhật Bản, Hàn Quốc, UAE, Qatar… để tạo cơ hội phát triển cho Bóng đá Việt Nam.

Ông Trần Anh Tú cho rằng, bên cạnh các nhiệm vụ nêu trên, Bóng đá Việt Nam cần thực hiện một số giải pháp như tập trung đẩy mạnh đào tạo cầu thủ trẻ có thể lực, chuyên môn tốt, bản lĩnh, kinh nghiệm thi đấu trong nước, quốc tế; đặc biệt chú trọng đầu tư các lứa cầu thủ 17 tuổi đến 20 tuổi (tính ở thời điểm năm 2023) khi đến thời điểm tổ chức World Cup 2030 và 2034 các cầu thủ này ở lứa tuổi từ 24- 28 là lứa tuổi "vàng" cho Bóng đá đỉnh cao. Để thực hiện được mục tiêu đưa bóng đá Việt Nam tới World Cup, chúng ta cũng cần ứng dụng thành tựu khoa học, công nghệ, y học thể thao hiện đại trong tuyển chọn, đào tạo, bồi dưỡng tài năng Bóng đá.

Việc hoàn thiện 6 mục tiêu như trong Chiến lược đề ra cũng đòi hỏi phải có các giải pháp như phát triển các hoạt động kinh tế, dịch vụ trong lĩnh vực Bóng đá; chuyên nghiệp hóa ở trình độ cao Bóng đá ở cấp đội tuyển quốc gia, câu lạc bộ về cấu trúc, tổ chức, nhân sự, chuyên môn, thương mại, pháp lý, dịch vụ chăm sóc y tế. Đồng thời Nhà nước cần đầu tư, thực hiện cơ chế xây dựng - vận hành - chuyển giao (BOT), hình thức đầu tư đối tác công tư (PPP) để nhanh chóng phát triển và hoàn thiện cơ sở vật chất, kỹ thuật phục vụ hoạt động Bóng đá; sẵn sàng đăng cai tổ chức các giải Bóng đá châu lục và thế giới.

Các giải pháp tiếp theo là phát triển thị trường kinh doanh, dịch vụ Bóng đá, đa dạng hóa các nguồn thu cho hoạt động Bóng đá chuyên nghiệp; đối với Bóng đá phong trào, Bóng đá cộng đồng, Bóng đá giải trí Nhà nước khuyến khích và cần có cơ chế ưu đãi về thời hạn giao sử dụng đất, chính sách khuyến khích về thuế để vận động các nguồn lực xã hội tham gia phát triển trong đó lưu ý tạo điều kiện thuận lợi cho các đối tượng trẻ em tiếp cận với các cơ sở vật chất để tập luyện Bóng đá; hoàn thiện hệ thống thi đấu theo mô hình hiện đại, tiếp cận và đạt tiêu chuẩn nhóm 10 quốc gia có nền Bóng đá phát triển hàng đầu ở châu Á, đặt mục tiêu có mặt vòng chung kết FIFA World Cup trong giai đoạn 2030-2045.

"VFF ý thức được rõ ràng vai trò trách nhiệm của mình, đồng thời khẳng định quyết tâm thực hiện thành công mục tiêu, nhiệm vụ được giao trong Chiến lược", ông Trần Anh Tú khẳng định. ■

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM KHÔNG THAM DỰ FIFA DAYS THÁNG 11:

Con đường riêng cho HLV Kim Sang-sik

● **NGỌC TRUNG**

Hầu hết các đội bóng Đông Nam Á có lịch thi đấu trong những ngày FIFA Days tháng 11. Đội tuyển Việt Nam là một trong ba đội tuyển không tham gia loạt trận này.

FIFA Days là thuật ngữ để chỉ giai đoạn các câu lạc bộ bóng đá có nghĩa vụ giải phóng cầu thủ thuộc biên chế cho các đội tuyển quốc gia (ĐTQG) tập trung thi đấu. Giữa tháng 11 này là một trong những dịp FIFA Days như vậy. Hầu hết các ĐTQG đều triệu tập đội hình thi đấu trong khoảng thời gian tới. Đơn cử tại Đông Nam Á, đội tuyển Indonesia lần lượt chạm trán Nhật Bản và Saudi Arabia vào các ngày 15 và 19.11 trong khuôn khổ vòng loại thứ ba World Cup 2026 khu vực châu Á. Đội tuyển Thái Lan lại có hai trận giao hữu với Lebanon (14.11) và Lào (17.11).

Tuy nhiên, đội tuyển Việt Nam sẽ không tham dự FIFA Days tháng 11. Thầy trò HLV Kim Sang-sik tiến hành kế hoạch khác. Cụ thể, trong khoảng thời gian này, V.League 2024/25 tiếp tục diễn ra vòng 8 và vòng 9. Sau vòng 9, kết thúc vào ngày 20.11, đội tuyển Việt Nam mới tập trung để lên đường sang Hàn Quốc tập huấn. Sở dĩ có kế hoạch khác biệt này là bởi Giải vô địch bóng đá Đông Nam Á 2024 (ASEAN Cup hay còn gọi AFF Cup) sẽ khởi tranh vào ngày 8.12. Đội tuyển Việt Nam nằm ở bảng B cùng Indonesia, Philippines, Myanmar và Lào, sẽ bắt đầu chiến dịch bằng chuyến làm khách của đội tuyển Lào vào ngày 9.12 trên Sân vận động Quốc gia Lào.

Như vậy, sau vòng 9 V.League, đội tuyển Việt Nam sẽ có khoảng thời gian gần 3 tuần tập trung liền mạch cho Giải vô địch bóng đá Đông Nam Á 2024. Quyết định này khá hợp lý vì HLV Kim Sang-sik mới được bổ nhiệm, thực tế mới chỉ dẫn dắt đội tuyển Việt Nam tham dự FIFA Days tháng 6, tháng 9 và tháng 10. Hơn nữa trong cả ba đợt tập trung này, vị chiến lược gia người Hàn Quốc chưa có nhiều thời gian làm việc với học trò. Thế nên, nhìn chung mọi sự chuẩn bị của ông Kim cho "Những chiến binh sao vàng" mới chỉ ở mức thử nghiệm. Gần 3 tuần đào luyện cùng nhau trước thềm ASEAN Cup sẽ là quãng thời gian quý báu để ông thầy người Hàn Quốc hiểu thêm về học trò và ngược lại, các tuyển thủ quốc gia cũng nắm được kỹ càng hơn phong cách cũng như triết lý của HLV Kim Sang-sik.

Thầy trò HLV Kim Sang-sik sẽ không tham dự FIFA Days tháng 11 để các cầu thủ không bị ngắt quãng giải đấu trong nước, từ đó duy trì phong độ tốt hơn cho AFF Cup

Cách chuẩn bị lực lượng cho giải đấu lớn đầu tiên trên cương vị HLV ĐT Việt Nam của ông Kim cũng có nhiều khác biệt so với những người tiền nhiệm. Cụ thể, tuyển Việt Nam bắt đầu tập trung vào ngày 22.11 và nhà cầm quân này đã lên danh sách sơ bộ 50 cầu thủ, sau đó rút lại để triệu tập khoảng 30 cái tên. Danh sách sơ bộ này không được công bố, nhưng qua những lần triệu tập trước đây cho thấy HLV Kim Sang-sik vẫn đang trên đường định hình bộ khung. Nếu như lần triệu tập đầu tiên, ông Kim gọi đa số cựu binh từ thời HLV Park Hang-seo thì hai đợt triệu tập tiếp theo xuất hiện ngày càng nhiều cầu thủ trẻ. Cũng cần nói thêm rằng diễn tiến V.League 2024/25 "gợi ý" cho HLV ĐT Việt Nam nhiều gương mặt mới xứng đáng được triệu tập để thử nghiệm, đáng kể như thủ thành Trần Trung Kiên hay tiền đạo Trần Bảo Toàn, bộ đôi đang tỏa sáng trong màu áo HAGL hay Nguyễn Thanh Long (Thanh Hóa), Đặng Văn Tới (Hải Phòng), Nguyễn Minh Tùng (Thể Công Viettel). Những cái tên khác như Tô Văn Vũ, Nguyễn Văn Vĩ cũng dần khẳng định mình sẽ giúp HLV Kim Sang-sik có thêm phương án tuyển chọn. Ngoài ra, sau khi trở về từ Hàn Quốc, tiền đạo Nguyễn Công Phượng đang thể hiện phong độ ấn tượng trong màu áo Bình Phước, thế nên ông Kim cũng không thể bỏ qua cái tên từng một thời là "thần đồng" của bóng đá Việt Nam. Theo nhiều nguồn tin, Công Phượng cũng có tên trong danh sách sơ bộ 50 tuyển thủ của HLV Kim Sang-sik.

Một khía cạnh khác, ông Kim còn nhiều bài toán phải giải về mặt lực lượng. Điển hình trường hợp trung vệ Bùi Hoàng Việt Anh chưa hoàn toàn bình phục chấn thương và nguy cơ cao không thể tham dự ASEAN Cup. Tính đến hiện tại, Việt Anh mới chỉ ra sân 2 trong số 7 trận đấu của CLB Công an Hà Nội tại V.League 2024/25. Chấn thương đã khiến một trong những cầu thủ chơi tốt nhất ở ĐT Việt Nam giai đoạn nửa đầu năm 2024 gián đoạn với những đợt tập trung gần đây của ĐT Việt Nam. Ngoài ra, khoảng trống khiến các đời HLV ĐT Việt Nam vài năm qua đều phải đau đầu là vị trí hậu vệ cánh trái. Trước đây, Đoàn Văn Hậu là lựa chọn đáng tin cậy ở vị trí này, nhưng chấn thương liên miên đã khiến Văn Hậu mất hút. Những phương án thay thế đều chưa đem lại sự tin tưởng. Việc sử dụng Phan Tuấn Tài được xem là khả dĩ nhất nhưng cầu thủ này đang chấn thương. Jason Quang Vinh là cái tên khác được nhắc đến nhưng khó lòng hoàn tất thủ tục nhập tịch trước thời điểm giải đấu khởi tranh. Hai phương án còn lại là Nguyễn Phong Hồng Duy và Khuất Văn Khang đều thiếu chắc chắn trong phòng ngự.

Cần nhấn mạnh, yếu tố ảnh hưởng lớn nhất đến kết quả của một đội bóng không phải nằm ở cầu thủ xuất sắc nhất mà thể hiện qua vị trí yếu nhất trên sân. Bởi vậy, tựu trung lại, HLV Kim Sang-sik cần nhiều thời gian và xuyên suốt để tìm ra phương án tối ưu cho đội tuyển Việt Nam.■

Đề cử danh sách "Huyền thoại Đông Nam Á"

Ban tổ chức ASEAN Cup 2024 vừa công bố danh sách ứng viên cho danh hiệu "Huyền thoại Đông Nam Á," trong đó có sự góp mặt của cựu tiền đạo Việt Nam Lê Công Vinh, bên cạnh 7 ngôi sao bóng đá khác đến từ Thái Lan, Singapore, Indonesia và Malaysia.

Cuộc bình chọn này nhằm tôn vinh những cầu thủ đã để lại dấu ấn sâu đậm trong lịch sử giải đấu. Cùng được vinh danh với Công Vinh là các tên tuổi nổi bật như Kiatisak Senamuang, Teerasil Dangda, Chanathip Songkrasin (Thái Lan), Noh Alam Shah, Khairuh Amri (Singapore), Bampang Pamungkas (Indonesia) và Safee Sali (Malaysia).

"Lê Công Vinh là một trong những cầu thủ nổi bật nhất từng giành chức vô địch tại giải đấu không chỉ bởi khả năng ghi bàn mà còn vì số lần anh tham gia giải - tổng cộng 6 lần từ năm 2004 đến năm 2016. Khoảnh khắc đáng nhớ nhất trong sự nghiệp của anh là vào năm 2008 khi Việt Nam lên ngôi vô địch lần đầu tiên. Dù chỉ ghi hai bàn tại giải năm ấy, những pha lập công của Công Vinh đã tạo dấu ấn mạnh mẽ đó là bàn thắng đầu tiên giúp Việt Nam thắng 2-1 trong trận lượt đi chung kết trước Thái Lan tại Bangkok và cú đánh đầu quyết định ở phút bù giờ 90+4 tại Hà Nội để mang về chức vô địch", BTC giải đấu chia sẻ về Công Vinh.

Việc Lê Công Vinh được đề cử vào danh sách "Huyền thoại Đông Nam Á" là một sự công nhận đầy xứng đáng cho những đóng góp to lớn của anh đối với bóng đá Việt Nam và khu vực. Trong sự nghiệp, cựu tiền đạo này ghi tới 116 bàn thắng tại V.League và giữ kỷ lục 51 bàn cho đội tuyển Việt Nam. Anh cũng sở hữu 3 danh hiệu Quả bóng vàng Việt Nam sau chỉ 4 năm đầu thi đấu chuyên nghiệp, khẳng định vị thế đặc biệt trong làng bóng đá. **KHẢI HƯNG**

Công Vinh (ngoài cùng bên phải) lọt vào đề cử "Huyền thoại Đông Nam Á"

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Trào lưu cưới tiết kiệm ở Trung Quốc

● NGUYỄN DƯƠNG

Thay vì tổ chức đám cưới theo phong cách truyền thống tốn kém, nhiều cặp đôi trẻ ở Trung Quốc lựa chọn cách kỷ niệm ngày vui thiết thực, tiết kiệm hơn. Trào lưu này còn phản ánh nhu cầu tinh thần của giới trẻ ngày nay đã khác xưa.

Nhiều cặp đôi cho rằng các đám cưới tốn ít chi phí, đơn giản vẫn có thể rất vui vẻ Ảnh: WEIXIN

Nhiều cặp đôi trẻ ở Trung Quốc đang giản lược hóa hôn lễ, bỏ các nghi lễ phức tạp và giúp sự kiện trở nên hợp túi tiền hơn. Theo *South China Morning Post,* một trong những xu hướng đó là tổ chức đãi tiệc ở các cửa hàng đồ ăn nhanh hay thậm chí là ở quán lẩu.

Việc nâng ly tại quán đồ ăn nhanh có thể đảm bảo chi phí và số lượng khách ở mức tối thiểu. Hơn nữa, địa điểm này còn mang đến bối cảnh vui tươi và trẻ trung cho ngày trọng đại. Ví dụ, nhân viên tại Haidilao, chuỗi nhà hàng lẩu nổi tiếng, sẽ nhiệt tình trang trí quán và hát những bài hát mừng cưới cho cặp đôi và khách mời. Còn ở McDonald's, vốn đã là địa điểm tổ chức sinh nhật cho trẻ em phổ biến trên toàn thế giới, các cặp đôi thậm chí có thể có bó hoa cưới làm từ các miếng gà, giúp thêm phần hoài niệm và vui nhộn.

Cô dâu Xiaoyezi, ở tỉnh Quảng Đông đã mời khoảng 20 khách đến dự đám cưới, con số rất nhỏ so với kiểu tổ chức truyền thống và ăn mừng bằng một bữa tiệc tại quán đồ ăn nhanh. "Hồi còn đi học, chúng tôi thường hẹn hò tại McDonald's. Mỗi khi có combo đồ chơi Hello Kitty ra mắt, anh ấy sẽ mua tặng tôi", cô Xiaoyezi chia sẻ. Xiaoyezi cho biết thêm, việc tổ chức đám cưới tại một chi nhánh của chuỗi cửa hàng thức ăn nhanh ở vùng ngoại ô Phật Sơn, tỉnh Quảng Đông chỉ tốn khoảng 800 nhân dân tệ (110 USD) chi phí thức ăn. Toàn bộ chi phí cho đám cưới chưa đến 2.000 nhân dân tệ (280 USD), bao gồm cả đồ ăn và trang trí.

"Hơn 20 người ngồi cùng nhau tại McDonald's, nâng ly bằng coca thay vì rượu vang, với rất nhiều hamburger và khoai tây chiên. Chúng tôi trò chuyện và ăn uống, sau đó chơi cầu trượt ở khu vui chơi, thậm chí còn nhận được lời chúc từ người lạ. Đó thực sự là một ngày đáng nhớ", Xiaoyezi kể. Một cô dâu khác là Li Mengmeng sống tại Thượng Hải, đã chọn Haidilao làm nơi tổ chức ngày vui của mình. Cô đã không phải lo lắng về khẩu vị đa dạng của khách mời vì các nguyên liệu lẩu ở đây phù hợp với tất cả mọi người. "Một đồng nghiệp của tôi thậm chí còn hài hước nhận xét rằng thiệp mời cưới của tôi về cơ bản là một phiếu ăn lẩu miễn phí", Li nói. Những cặp đôi lựa chọn cách tổ chức đơn giản cho ngày trọng đại không quá quan tâm đến các ý kiến tiêu cực và chọn chi tiền cho những thứ có ý nghĩa hơn đối với bản thân.

Sau khi tiết kiệm được hơn 100.000 nhân dân tệ (14.000 USD) nhờ tổ chức đám cưới ở McDonald's, Xiaoyezi đã chi số tiền này cho những bức ảnh cưới chụp tại biển Aegean ở Hy Lạp. Trong khi đó, Li đang phân bổ lại tiền để cải tạo tổ ấm mới. "Dù đám cưới xa hoa có thể trông ấn tượng, nhưng tôi thích đầu tư những đồng tiền vất vả kiếm được vào việc cải thiện chất lượng sống hằng ngày hơn là chỉ trở thành tâm điểm chú ý trong một ngày", Li nói.

Quan điểm tổ chức đám cưới này được nhiều dân mạng Trung Quốc ủng hộ. "Thật tuyệt! Mỗi lần đến McDonald's, họ sẽ như đang kỷ niệm ngày cưới của mình", một người bình luận. Một người khác nhận xét: "Những gì người trẻ tuổi cần là một đám cưới cho phép họ thể hiện bản thân". Sự phổ biến của đám cưới tối giản không chỉ vì lý do kinh tế, mà còn phản ánh nhu cầu tinh thần của giới trẻ ngày nay. Họ thích cảm giác thoải mái và vui vẻ cho bản thân hơn là phô trương hoành tráng để mở mày mở mặt như thế hệ cha ông vẫn làm.

Nhà xã hội học Trung Quốc Ngải Quân đánh giá, đám cưới tối giản phù hợp với nhịp sống và làm việc của giới trẻ hiện đại và đáp ứng nhu cầu văn hóa của họ. Ông cũng nhận xét, tổ chức đám cưới đơn giản không phải là chối bỏ truyền thống, mà chính là quay lại với truyền thống. Theo ông, đám cưới truyền thống của Trung Quốc thật ra không hề thống nhất, mà các gia đình tổ chức tùy theo khả năng, "miễn là lễ nghi đạt tiêu chuẩn".

Khi Gen Z dần bước vào hôn nhân, phong cách tổ chức đám cưới của họ ngày càng đa dạng. Khảo sát của Trung tâm Khảo sát xã hội thanh niên Trung Quốc thực hiện vào tháng 3.2024 cho thấy, gần 80% thanh niên ủng hộ đám cưới tiết kiệm và tối giản; hơn 60% tin rằng đám cưới tối giản phản ánh được tâm lý giới trẻ về tự do cá nhân.■

GÓC BÌNH LUẬN

"Lộc bất tận hưởng"

● TÙNG QUANG

Ngày 13.11 vừa qua, Tòa án thương mại Paris đã yêu cầu Google tại Mỹ, Ireland và Pháp dừng dự án chặn một số bài viết trên các phương tiện truyền thông khỏi kết quả tìm kiếm. Mức phạt nếu không tuân thủ phán quyết này lên tới 300.000 euro (316.222 USD) cho mỗi bên.

Tòa án đã đưa ra phán quyết trên theo đề nghị của Hiệp hội Các nhà xuất bản tạp chí (SEPM) của Pháp. SEPM cáo buộc từ ngày hôm qua 14.11, Google bắt đầu thử nghiệm việc xóa khỏi kết quả tìm kiếm những bài viết từ các phương tiện truyền thông mà Google đang có tranh cãi về quyền sử dụng tin tức trực tuyến. Google cho biết, dự án này là một thử nghiệm có thời hạn, nhằm đánh giá ảnh hưởng của nội dung từ các nhà xuất bản châu Âu đến trải nghiệm tìm kiếm của người dùng. Nói thẳng ra, đây được xem như một hình thức "dằn mặt" của gã lớn công nghệ, đại loại: "Các ông muốn chúng tôi chia sẻ nguồn lợi từ việc dùng nguồn tin của các ông chứ gì? Được thôi, tôi nói "không" và cũng sẽ chặn nguồn tin của các ông trên nền tảng của chúng tôi". Tuy nhiên, Tòa không nghĩ thế. SEPM đã hoan nghênh phán quyết của tòa án, cho rằng lệnh cấm này sẽ bảo vệ lợi ích của báo chí Pháp.

Đâu chỉ có lợi ích của báo chí Pháp. Những năm gần đây, Google, Facebook và các nền tảng trực tuyến khác đối mặt với các cáo buộc kiếm được hàng tỉ USD từ tin tức mà không chia sẻ doanh thu với những bên sản xuất nội dung. Trong khi các cơ quan báo chí trên khắp thế giới phải đối mặt với khủng hoảng khi doanh thu quảng cáo giảm mạnh. Để giải quyết vấn đề này, từ năm 2019, EU đã thông qua "quyền liên quan" cho phép các phương tiện truyền thông in ấn yêu cầu bồi thường khi nội dung của họ bị bên khác sử dụng. "Được lời như cởi tấm lòng", sau phán quyết EU, ngoài Pháp, một loạt quốc gia của lục địa già như Tây Ban Nha, Đức, Hà Lan, Hungary và Cộng hòa Czech đã áp dụng. Nghe đâu, Anh, Brazil, Indonesia, New Zealand, Nam Phi, Thụy Sĩ, thậm chí cả Mỹ, nước "chủ nhà" của hai "ông lớn" mạng xã hội cũng đang xem xét.

Tất nhiên, công cuộc "đòi tiền" không hề dễ dàng. Cực chẳng đã, Canada và Australia đã ra đạo luật buộc hai "gã" công nghệ phải tuân thủ. Thủ tướng Canada Justin Trudeau thẳng thừng: "Chúng tôi sẽ tiếp tục thúc đẩy Meta bất chấp việc công ty này từ chối đầu tư vào tính nghiêm ngặt và ổn định của báo chí". Đừng đùa, khi các quốc gia quyền lực buộc phải lên tiếng thì có xuyên biên giới đến đâu cũng phải dè chừng.

Cũng phải thôi, không thể rỉa mãi mấy ông báo chí còm giơ xương như thể không có chuyện gì xảy ra. Lộc bất tận hưởng, huống chi lộc này chưa được "fair play" cho lắm…

Cho dù Tòa án EU đã ra phán quyết hủy bỏ khoản phạt kỷ lục 1,5 tỉ euro (1,67 tỉ USD) mà Ủy ban châu Âu (EC) áp đặt lên Google vào năm 2019 khi cáo buộc Google lạm dụng vị thế thống trị trên thị trường quảng cáo trực tuyến thông qua dịch vụ Google AdSense, giai đoạn từ năm 2006 đến 2016 thì vẫn còn nguyên đó những khúc mắc mà không thể không giải quyết nếu các nền tảng xuyên biên giới muốn sống hòa bình với phần còn lại báo chí của thế giới.■

Khai quật hơn 90.000 hiện vật thời đồ đá

Hơn 90.000 hiện vật bằng đá có niên đại từ thời kỳ đồ đá mới cách đây hơn 5.000 năm, đã được khai quật tại tỉnh Hắc Long Giang, Đông Bắc Trung Quốc. Cuộc khai quật di tích hang động Shiren được tiến hành từ tháng 4 - 11.2024, tại di tích hang động Shiren, ở phía Đông làng Shihe, thành phố Hải Lâm và hầu hết là đồ gốm hai mặt.

Viện Di tích văn hóa và khảo cổ học tỉnh Hắc Long Giang cho biết, theo kết quả định tuổi bằng carbon-14, hang động được khai quật này muộn nhất là khoảng 5.700 năm trước. Ông Li Youqian, Phó Giám đốc viện và trưởng nhóm khảo cổ học cho biết, đồ đá tìm thấy tại địa điểm này có giá trị lớn trong việc nghiên cứu quá trình chuyển đổi từ thời kỳ đồ đá cũ sang thời kỳ đồ đá mới, cũng như sự phát triển của xã hội tiền sử ở Đông Bắc Trung Quốc.

L.YẾN